

HASŁO

PODWAWELSKIE TYGODNIK BEZPARTYJNY

Prenumerata miesięcznie 1.35 zł. —
Kwartalnie 4.00 zł. — Półrocznie 8.00
—: Rocznie 16. — złotych. —:

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Kraków, ul. Stolarska 6 Tel. 11018
KONTO CZEKOWE P. K. O. Nr. 409-580.

CENY OGŁOSZEŃ.
1. strona wiersz 3
Kronika 50
Nadesłane 40
Zwykle 20

„PAMIĘTAJ, ŻE JEŚLI COKOLWIEK KUPUJESZ U ŻYDA LUB SPRZEDAJESZ ŻYDOWI, DAJESZ MU ZAROBKĘ I TYM ZAROBKIEM POWIEKSZASZ MAJĄTEK ŻYDOWSKI, A ZMNIĘSZASZ NASZ MAJĄTEK POLSKI”

SYMFONIA

NOWO OTWARTY, CHRZEŚCIJAŃSKI SKŁAD GRAMOFONÓW.
PŁYT INSTRUMENTÓW, PRZYBORÓW MUZYCZNYCH I RADJOWYCH
UL. WIŚLNA L. 10.

KRAKÓW, NATALJA PAPLA KRAKÓW.

— BYŁA DŁUGOLETNIĄ KIEROWNICZKĄ FIRMY BERGER —

CHRZESCIAŃSKI SKŁAD WĘGLA I DRZEWA OPAŁOWEGO JANA WENCLA

W PRĄDNIKU CZERWONYM

Poleca węgiel i drzewo opałowe doborowej jakości po cenach bardzo przystępnych.

Nie łudźcie siebie i nie łudźcie drugich na punkcie żydów

Kraków, 19 marca 1931.

W ostatnich czasach coraz więcej słyszeć można z ust ludzi, mających pretensje do nazwy polityków, że w Polsce przyzna się żydom dostęp do stanowisk rządowych a nawet dyplomatycznych, aby ich tylko zadowolili, aby z nich stworzyć pełnowartościowych obywateli, z których o każdym, jak o Mickiewiczowskim Jankielu powiedziećby można: „żyd poczciwy ojczyznę jako Polak kochał”. Kto tak sądzi, kto takim oddaje się złudom i nadziejom, ten tylko stwierdza, że duszy żydowskiej nie zna, że jest manjakiem politycznym, chorobliwym lunatykiem, nie mającym za grzech zmysłu spostrzegawczego, że go historia, już nie Polski, lecz wszelkich narodów, wśród których żydzi od niepamiętnych czasów przebywali, niczego, literalnie niczego nie nauczyła. Prawda, że żyd we Francji czuć się będzie w dużej mierze Francuzem, w Anglii Anglikiem, w Ameryce Amerykaninem, lecz i w tych państwach nigdy nie będzie stuprocentowym obywatelem, wrośniętym silnie korzeniami w ziemię, na której żyje, a tylko obywatelem kontraktowym, który za ładą pomyślną dla niego konjunkturą otrząśnie pył z obuwia tego kraju i przeniesie się do innego, i jak wczoraj jeszcze wołał: „niech żyje Francja!” tak z tem samym przekonaniem następnego dnia będzie wołał: „niech żyje Niemcy!” Nie potrafili ich zasymilować takie Niemcy, o twardej dla nich rece, taka Francja, łagodna dla nich jak baranek, taka Anglia o-

bojętna dla ich poczynań, byleby zło ta pomnażali, takie Stany Zjednoczone, które kiedyś absolutnie nie czyniły różnicy między żydem a chrześcijaninem, a miałyby ich umieć za-

symilować słaba Polska, chorująca wiecznie na zabójczą dla niej tolerancję względem wszystkich narodów a specjalnie względem żydów. A jednak znajdują się jeszcze w Pol-

sce tacy chorobliwi manjacy, nawet na wysokich stanowiskach, którym się zdaje, że stare polskie przysłowie „czapka, papka i sola, ludzie ludzi niewola” można zastosować i do żydów w obecnych czasach. Nic więc cej fałszywego nad takie pojęcie!

Co to jest wogóle asymilacja? Pod względem politycznym asymilacja oznacza proces zlania się obcych żywiołów pod względem narodowym, religijnym lub kulturalnym, z rdzenną ludnością kraju. Asymilacja może być różnego rodzaju. Dla zupełnie normalnego funkcjonowania organizmu państwowego niezbędnem nie jest, aby zasymilowana ludność wyzbyła się swego języka lub religii. Starczy najzupełniej, jeżeli się upodobni duchowo do ludności rdzennej i panującej, jeżeli przejmie się jej ideałami i jej tradycjami i jeśli wraz z nią dążyć będzie szczerze do realizacji istotnych interesów narodu i państwa, do którego należy. Bretończycy we Francji n. p., zachowali swój odrębny język, a przecież Francja tworzy jednolitą całość pod względem narodowym i państwowym.

W Polsce znakomitymi patriotami byli innowiercy a grecko-katolicy Rusini czuli i działali, czują i działają po polsku. Aby asymilacja mogła być jak najwięcej pogłębiona ku temu potrzebna jest wewnętrzna spójność a zewnętrzna siła państwa.

Czy te dwa warunki posiadamy? Czy posiadaliśmy je kiedykolwiek, aby marzyć o asymilacji żydów? Nigdy! Dla tego żydzi zawsze dla Polski wrogo byli usposobieni, dlatego o ich asymilacji nigdy mowy być nawet nie mogło, tem więcej, że nie mogli tego dokonać ani spoistsze wewnątrz ani silniejsze na zewnątrz od nas narody.

O asymilacji żydów ani nam marzyć nie wolno. Próbowali tego kiedyś w południowej Rosji Chazarzy.

INSTRUMENTY MUZYCZNE NUTY

NA WSZELKIE ZESPOŁY ORKIESTRALNE
»KRESY« CIESZYN
STARY TARG 6
FACHOWA POMOC PRZY ORGANIZOWANIU ORKIESTR
DOGODNE WARUNKI SPŁATY
OBSZERNE ILUSTROWANE KATALOGI DARMO!

OBUWIL

NAJLEPSZYCH TOWARÓW
RĘCZNEJ PRODUKCJI
Z WŁASNYCH PRACOWNI
PO NAJNIŻSZYCH CENACH
POLECA „FRANKO” KRAKÓW, FLODJAŃSKA 29 (w sieni)
WYTWÓRNIĄ OBUWIA PRZYJMUJE SIĘ
NA SKŁADZIE BOGATY WYBÓR!! ZAMÓWIENIA DO MIARY!
OSZCZĘDZAJCIE! — PRZECZ KUPNO DOBREGO OBUWIA!!

NA SEZON WIOSENNY

Kapelusze — krawaty — koszule oraz wszelkie artykuły modne — męskie najnowsze i najwykwintniejsze modele.

poleca

STANISŁAW BIGOSZ

KRAKÓW, ULICA KARMEŁICKA L. 12 KRAKÓW

MAM ZASZCZYT ZAWIADOMIĆ SZ. P. T. FIELICZNOŚĆ ŻE OBJAŁEM

RESTAURACJĘ KRAKÓW, UL. RAJSKA 8.

GDZIE PRZY CAŁODZIENNYM UTRZYMANIU W PICIU I W JEDZENIU, ORAZ CIEPŁE I ZIMNE PRZEKĄSKI, O KAŻDEJ PORZE, BĘDE SIĘ STARAŁ SZAN. GOŚCIOM ZADOŚCUCZYNIĆ

Z poważaniem

PIOTR KOTARBA

Pamiętajmy, że solidnie, tanio, fachowo ODCZYSSZCZA wszelką garderobę damską, męską i dziecięcą

FRANCISZEK BĘBENEK

ZGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ WSZYSTKIE FILJE W KRAKOWIE, oraz filie w TARNOWIE, DEBICY, KROSNIE, N. SACZU, RZESZOWIE, MYŚLENICACH, IAROSŁAWIU, SAMBÓRZE, JASLE, SOSNOWCU, PRZEMYSŁU, ŁANCUCIE, TYCZYŃNIE, ROPCZYCACH, MYŚŁOWICACH, KOŁOMYJLI

Telefon 156-07. W KRAKOWIE Telefon 156-07. W KRAKOWIE NA ŻĄDANIE W 6-CIU GODZINACH

a koniec był ten, że w owych niekulturalnych i niecywilizowanych czasach sami przyjęli religię Mojżeszową i najzupełniej zżydzili się. Asymilacji żydów nie tyle przeszkadza odrębna rasa, odrębne wierzenia i obyczaje, ile istotny cel ich pragnień i dążeń, a tym jest: niezłanie się z ludnością tubylczą, lecz panowanie nad nią i nad światem. Stąd pochodzi, że żydzi chasydzi tak pieczołowicie strzegą a okrutnie prześladują te żydówki, które zdradzają chęć przejścia na chrześcijaństwo, jako matki przyszłych matek żydowskich.

Żydzi, a raczej ich odłam, propagują głośno program asymilacji, a wszyscy ci, co na te hasła lecą, są kozłami ofiarnymi samych żydów. Ci ludzie programem tym rozmyślnie ludność nieżydowską, aby zapewnić żydom spokojną egzystencję w państwie aż do chwili, kiedy, według mocnej wiary Izraela zapanują nad światem.

Niechaj się więc nikt nie ludzi, by żydów dobrym czy złym sposobem można zasymilować, a przynajmniej stworzyć z nich użytecznych i do kraju przywiązanych obywateli. Żyd w Polsce wrogiem zawsze był i zawsze będzie, bo nie czuje ani silnej spójności wewnątrz państwa ani siły na zewnątrz. Tolerancję naszą, łagodność, ustepliwść nigdy inaczej tłumaczyć sobie nie będzie jak słabością i dla tego żądać będzie dla siebie coraz więcej przywilejów, prerogatyw, bo wie, że od słabej Polski cierpliwością a stałością wszystko uzyska. Oceniając pod kątem widzenia żydostwo w Polsce, nie pojmujemy wprost, jak można przyznawać żydom, że w Polsce nie posiadają jeszcze wszystkich praw jakie posiadać powinni. Przypominamy tylko badanie żydowskich potrzeb na Wołyniu, Podlasiu i w Lubelskiem przez eksperta żyda. Biada narodowi, który pragnie nad taką rasą jak żydowska panować łagodnością a nie batem. Naród taki przyszłości mieć nie może.

Tylko najenergiczniejsze i natychmiastowe ukrócenie samowoli, zuchwalości i bezczelności wywołuje w żydach, jako ludzie pierwotnym, kult dla siły i poszanowanie dla władzy.

O tem rządzące czynniki w Polsce wiedzieć powinny i tak dalece duszę żydowską powinny znać. Przyrzec się nam potrzeba tylko młodemu pokoleniu żydów. Gdy dawni żydzi pamiętają jeszcze rosyjskie, pruskie i austriackie baty, jakie nad nimi stałe wisiły, to młodsze pokolenia nie znają już tamy swej zuchwalości i zarozumiałości. Głoszą już przecie, a nawet prasa ich pisze, że już dzisiaj posiadają kulturalną przewagę nad narodami aryjskimi. Młodzi żydzi, wychowanie powojenne, drwią i szydzą z ułomnych inwalidów wojennych, rzucają kamieniami do przydrożnych kapliczek, wyrostki szkolne kamieniami rzucają do uczestników procesy, starsi swym dzieciom pozwalają na przechodzących wierzynych w procesji odrabiać swą potrzebę z balkonów, na każdym kroku tworzą jacejki, fałszują pieniądze, okradają Skarb Państwa, okazują jawnie swe wrogi państwu usposobienie, a wśród nas zapomniani romantycy i Don Kiszoci deklamują jeszcze o asymilacji, zamiast nahajką panować nad tą wrogią Polskę rasą. Ci pseudo mędrcy ze wschodu pragnęliby względem żydów postępować zgo dnie z słowami Pisma św.: „kto na ciebie kamieniem, ty na niego chlebem”. Fałszywi to prorocy, szkodzić własnego narodu i własnej jego przyszłości. Naiwnością swoją, nieznajomością duszy żydowskiej, halucynacjami ludzkościowemi grób tylko kopią własnej Ojczyźnie — Polsce.

Esteha.

Zatrutym jest duch Narodu Polskiego.

Lwów, 20 marca 1931.

I znów trzeba uderzyć na alarm: Oto jest tu we Lwowie poważna polska i katolicka firma: Józef Nowak, skład bielizny i konfekcji przy placu Marjackim, która ogłosiła wyprzedaż z powodu grożącego jej bankructwa. Niechybnie po zwinieniu tej katolickiej firmy, zainstaluje się w jej miejsce jakiś żyd, jakaś firma żydowska, bo któż jak nie żydzi obejmują dziś placówki po chrześcijanach? I drugi kupiec p. Alfons Uwier, skład bławatny, plac Halicki, również zwinia swój interes, bo nie może się utrzymać, co w jego miejsce, zachodzi obawa, przyjdzie jakiś żydowin. Dlaczego, jeśli jakimś żydowi zaczyna się źle powodzić, z pomocą spieszą mu jego współwyznawcy i nie dopuszczają, by tenże zbankrutował, a jeśli już musi koniecznie dotychczasowy interes zwinąć, natychmiast wynajdą mu inny sposób zarobkowania, lub też w mig założą mu ze składek inny interes na nowo? Bo żydzi są nadzwyczaj solidarni i wzajemnie się miłują i popierają! A zupełnie wprost przeciwnie dzieje się między chrześcijanami. Ktoś powiedzieć może, że żydzi mają pieniądze, więc im nie trudno poprzec współwyznawcę. A między naszymi bogaczami, utytułowanymi, dość jest przecież takich, którzyby mogli bez najmniejszej dla siebie straty lub uszczerbku, poprzec takiego kupca, który boryka się nieraz w straszny sposób z przeciwnościami i pożyczyc mu trochę pieniędzy, aby kryzys jego zażegnać, lub też choćby spółkę ad hoc tak jak to żydzi robią, założyć, którzyby wspólnymi siłami dopomogli kupcowi do dźwignięcia się. Ale do tego potrzeba trochę dobrej woli, miłości wzajemnej rodaków między sobą, narodowej i chrześcijańskiej, oraz zrozumienia własnego plemienia.

nego interesu. A tego właśnie wszystkiego brak nam Polakom!!

Może ten apel do społeczeństwa poskutkuje i znajdzie się przecie jakiś człowiek, lub jacyś ludzie-chrześcijanie, uczciwi altruści z groszem, którzy jeszcze niemal w ostatniej chwili przyjdą tym kupcom z pomocą, by nie zbankrutowali zupełnie.

I znów dalszy fakt smutny: Oto w województwie lwowskim, powiecie rawskim (Rawa ruska) są dobra Karów, własność pp. Marmoroszów. W rodzinie tej polsko - katolickiej istnieje niesnaski, nieporozumienia, które doprowadziły do tego, że rodzina ta niewiadomo dlaczego, wzięła sobie do pomocy, jako doradcę i wybawcę żyda adwokata Reicha ze Lwowa, który wedle zasięgniętych wiadomości, objął cały ten majątek, składający się z kilku wsi w swój zarząd, a wypłaca tylko właścicielom pewien stały dochód, na utrzymanie. Adwokat ten podobno założył w tym celu całe konsorcjum, oczywiście złożone z żydów, którzy niewątpliwie tak pięknie zarządzali Karowem, aż pewnego dnia cały majątek przejdzie bezpowrotnie w ręce żydów. Oto do czego doprowadzają właśnie rodzinne Polaków między sobą i posługiwanie się doradcami — żydami! Czyż pp. Marmoroszowie nie mogli z grona adwokatów lwowskich — chrześcijan, wybrać sobie na doradcę adwokata — katolika — Polaka? Czy musieli koniecznie od-

dać w zarząd majątek żydowi? Żydzi zaś, skoro tylko dowiedzą się, że gdzieś jest interes do zrobienia na „goju”, gdzie można wykupić z rąk katolickich jakiś majątek, w tej chwili wciskają się tam, proponują pożyczki, by się wkłęcić tylko, a dostawszy się, opanowują stopniowo cały bieg interesów danego osobnika i po małym doprowadzają chrześcijanina do zupełnej ruiny, a majątek przechodzi w ręce żydowskie! Są całe okolice już w kraju, w których większe posiadłości ziemskie znajdują się w rękach żydowskich, np. okolica Tarnopola i inne! W Tarnopolszczyźnie pozostał już tylko jeden właściciel ziemski, chrześcijanin-Polak, reszta to żydzi! Czy to nie straszne.

Tyle odstraszających przykładów naród nasz ma na innych krajach, gdzie żydzi żerują i brudzą np. na bolszewiki, a mimo to nic naszego społeczeństwa chrześcijańskiego zbudzić, zreflektować i naprawić nie potrafi! Mimo to dalej nasze społeczeństwo popiera żydów kupując u nich i daje im zarabiać, a żydzi śmieją się z „gojów”, którzy nieraz ciężko zapracowany grosz swój im znoszą i żydów wzbogacają.

Oby raz już nasze społeczeństwo przejrzało i poprawiło się z tych wielkich, bardzo wielkich grzechów społeczno - narodowych, ale rychło, by było jeszcze nie zapóźno!

Dr. T. L.

MICHAŁ WĘGLARSKI

WYTWÓRNIĄ STROJÓW DAMSKICH I MĘSKICH, MATERJAŁY, FUTRA,

DZIAŁY: KOSTJUMY I PŁASZCZE — SUKNIE — UBRANIA — FUTRA.

KRAKÓW, UL. GOŁĘBIA 5.

TEL. 115-18.

Problem żydowski.

Z pośród wszystkich państw starej Babci-Europy największy odsetek żydów posiada Polska. Przywileje, z jakich żydowin, dzięki tym czy innym wpływom korzystał w Polsce za Kazimierza Wielkiego, rozciągnęły się i na potomków Machabeuszów i Karaimów, mających sobie za wielkie szczęście pasożytowanie na dzisiejszym biednym organizmie Ojczyzny naszej. To jest istotnie wielkie fatum dziejowe! Potępienie judaszowe legiony dławia i duszą nas, zatrują ją zdrowy organizm społeczeństwa Polskiego, szczególnie mas, bądź mało uświadomionych, bądź mało inteligentnych, — a zatem złych Polaków, którzy gwoili tym czy innym interesom, zamykają świadomość oczy na zło i dają się brać na lep żydowski.

Jak wyżej powiedziałem z państw europejskich Polska posiada żydów najwięcej. Przedwojenna Rosja carów gorliwie broniła się przed zalewem żydowskiej zarazy i specjalnie „ad hoc” wydane ustawy wykluczały w wielu centralnych guberniach Rosji, pobyt żydów, — w innych znów ograniczały do ściśle b. krótkich terminów przebywanie. Wiedzieli dobrze Moskale czym żydzi pachną i jaka kolosalna deprawację i rozkład wprowadzają w społeczeństwo. Pamiętny pogrom (rzeź) w Kiszyniowie, a inne sporadycznie powtarzające się pogromy żydów w tych lub innych miejscowościach Rosji, były wymownym dowodem ucisku, jaki na-

ród rosyjski od żydów doznawał, — były dowodem doraźnej samoobrony jaką Rosjanie, gwoili oczyszczenia kraju od pasożytów, podjęli. Rzecz prosta, daleki jestem, jak i każdy uczciwy i szlachetny człowiek, od pochwalania metod pogromów. Stokroć lepszym systemem walki bezkrwawej, walki szlachetnej, etycznej — to walka na polu bojkotu — t. j. nie kupowania od żydów ani nie sprzedawania nic żydom, — czego, niestety, bardzo wielu Polaków zrozumieć nie chce, czy nie może.

Żydzi tworzący, silny, zwarty, jednolity, masonowski front, zasilani w olbrzymie dolarowe fundusze przez swą amerykańską centralę, są elementem niezmiernie trudnym do zwalczania: wielka ich rozrodczość, będąca nakazem talmudu, sprawia, że żydzi wszędzie, nieraz mimo ciężkich warunków bytowania, mnożą się w zastraszający sposób, jakkolwiek ostatnie statystyki wykazują, że ogólnie na całym globie ilość ich stopniowo spada. Daj to Boże!

Państwa Skandynawskie — Szwecja, Norwegia, Danja — mają najmniejszy procent żydów. Poza Polską i Rosją — najwięcej żydów mają: Węgry, Włochy, Francja, Hiszpania oraz państwa bałkańskie. W zachodnich państwach żydzi się najwięcej asymilowali tak, że nieraz trudno tam odróżnić żyda od tuziemca, — co jest zawsze groźne. Najwstrętniejszy typ chałaciarzy pozostał wyłączenie nieomal przywilejem Polski, no i Rosji. W każdym razie ten czy inny ubiór żydowski, więcej lub mniej specyficzny, kryje niemniej zawsze jednakowo dla chrześcijanina groźny element, który zdolny zatruć każdy nieodpowiednio uświadomiony i nieodpowiednio uodporniony organizm chrześcijański. Jak przed gazami trującymi zabezpieczamy się w odpowiednie maski antygazowe, tak i przeciw gazom żydowskim zgroźniejsza, zepsucia, wyzysku, lichwy, pasterstwa, sutenerstwa, oraz wszelkie-

go rodzaju oszustwom i wyuzdanym bezceństwom żydowskim — winniśmy zabezpieczyć się w maski właściwego uspołecznienia, wypływającego z głęboko pojętej etyki, opratej o niewzruszone, przepiękne prawdy Chrystusowe, — a wtedy pewnem będzie nasze zwycięstwo w walce ze smakiem judaszowym!

Charakterystyczny, wysoce specyficzny zapach żydowski, — mimo nieraz pozorną kulturę i cywilizację synów Machabeusza, — sprawia, że żyda, choćby skończył wyższe studia i obracał się czas dłuższy w sferach ludzi europejskich zawsze i wszędzie poznać można — i to całe szczęście.

A teraz rzucmy okiem na tak bardzo dziś rozpowszechnione kino, do którego uczęszczają bardzo liczne rzesze naszej młodzieży, tej przyszłości narodu naszego. Przemysł kinowy w 90 proc. opanowany jest przez żydów, bądź polskich, bądź zagranicznych, zawsze jednakowo nam wrogich i niebezpiecznych.

Jeśli będziemy bacznie analizowali treść przeróżnych filmów, skonstatujemy z przerażeniem, że większość z nich to obrazy gorszące, zawsze nieomal graniczące z pornografią, w mniejszym lub większym stopniu, — filmy budzące największe instynkty i kompletnie demoralizujące. Nie wątpię ani na chwilę, że gdyby w Polsce był Mussolini, obrazy o treści obrażającej uczucia moralne byłyby oficjalnie zabronione. Na wszystko patrzymy bardzo pobłażliwym okiem ciągle mówimy sobie: „ano jakoś to będzie”, niedoceniamy zła, jesteśmy kompletnie niefrasobliwi i zawsze dobrej myśli, — nie zdajemy sobie zupełnie z tego sprawy, że kiedyśkolwiek to się na nas krwawo odbije.

Wracając się do kina, to winno ono być propagatorem jaknajlepszych rzeczy, dając obrazy budujące, uszlachetniające i wogóle film ma dać zdrowy posiłek, godziwą rozrywkę. I wynalazca napewno pierwby był raczej zaniechał rozpo-

SREBRO, PLATERY, BRONZY

W NAJWIĘKSZYM WYBORZE POLECA

M. JAKUBOWSKI

W Krakowie: Sukienice 26/27. w Katowicach Pocztowa 12/14.

PIJ CIE PIWO „MARCOWE EKSPORTOWE PORTER” W SEZONIE ZIMOWYM ŚWIĘTOJAŃSKIE” OKOCIMSKIE

wszechnienia tego tak doniosłego wy-
nalazku, gdyby był mógł przeczuć,
że będzie on kiedykolwiek wśród
państw kulturalnych rozsądnikiem
demoralizacji i zgorszenia, jakie na-
gół przeciętne obrazy dają. Obrazy
treści pouczającej bądź wybitnie re-
ligijnej, naukowej, historycznej, geo-
graficznej, przyrodniczej, — b. rzad-
ko się ukazują, a jeśli są wyświekla-

ne, frekwencja wówczas jest b. małą
— **wymownie świadczą to o ogólnym
upadku moralnym, etycznym i este-
tycznym.**

Tak więc nad tą pracą destrukcyj-
ną — „via radio” — ku naszej zgub-
bie pracują usilnie nasi odwieczni
wrogowie — żydowiny, którzy, jak
wyżej wspominałem, mają gros wy-
twórni filmowych. Walka z tem jest

niezmiernie trudna, nie należy jed-
nak rąk opuszczać, — lecz bić na
alarm i walczyć do upadłego.

Wszystkie organizacje społeczne
o charakterze wybitnie religijnym
mają tu nader wielkie, szczytne i po-
ważne, a i niemniej pilne zadanie do
spełnienia.

S. O.

—ośo—

Zmiana konstytucji nie może być dokonana bez żydów.

Posel Grynbaum czuje się strasz-
nie urażonym, bo go nie dopuszczo-
no do komisji konstytucyjnej, do któ-
rej przeznaczyło go Koło żydowskie.
W liście do Koła Żydowskiego dał
upust swemu zawodowi pisząc do-
słownie:

„Moja kandydatura do komisji kon-
stytucyjnej, w której pracowałem od
pierwszego Sejmu została przez B.
B. odrzucona jak się tego spodziewa-
łem. Nie wiem, jak panowie na to za-
reagują, ale proszę więcej nie zabie-
gać o dopuszczenie mnie do komisji
konstytucyjnej. Łaski panów z B.
B. nie chcę”.

Żydzi wogóle czują się obrażeni
przez lekceważenie ich w sejmie. —
Dr. Rosmarin pisze bowiem we lwow-
skim „Tugblatt”:

„Jeśli bowiem chodzi o mniejszość
to istnieje ona dla nich jedynie na pa-
pie, nie znajdując wogóle w swych
zasadniczych postanowieniach zasto-
sowania. Żydzi z całą energią i sta-

nowczością protestowali przeciw tym
tendencjom zmiany konstytucji, któ-
re pragną parlament zmienić w in-
stytucję, służącą jedynie do wypowia-
dania opinii. Wychodzi przytem z u-
zasadnionego stanowiska, że parla-
ment, bez względu na to, czy wobec
żydów spełniał dotąd swe żądania,
musi być trybuną, z którejby słysza-
ł: „był głos protestu przeciw nie-
sprawiedliwości, wyrządzanych lud-
ności żydowskiej i głos wołania o u-
rzeczwiśnienie ich najważniejszych
postulatów życiowych”.

Wydaje się — mówi autor artyku-
łu — że niezależnie od szumnych za-
powiedzi sprawa konstytucji znalazła
się na martwym punkcie. „Mimo-
to nie może zagasnąć czujność opi-
ni żydowskiej. Jeśli np. z pewnych
stron czynione są wysiłki, aby nie do-
puścić do prac reprezentanta ludno-
ści żydowskiej, a więc posła delego-
wanego przez Koło Żydowskie, musi
się na to znaleźć należyta odpowiedź

całej żydowskiej opinii publicznej.

Niezależnie od siły, którą repre-
zentuje blok rządowy i jego więk-
szość w sejmie i senacie musi być
głos żydostwa, a więc 11 procent
ludności państwa polskiego wysłucha-
ny w komisji konstytucyjnej, o ile pra-
ce tej komisji nie mają mieć chara-
kteru wybitnie antysemickiego. Ma-
newry, mające na celu powołanie w
charakterze zastępcy żydów jedno-
stek, dla których każde skinienie
pańskie jest kategorycznym rozka-
zem nie będą uwieńczone sukcesem.
O tem powinni wiedzieć obecni wła-
dcy Polski”.

A więc żydzi zaczynają już grozić
Rządowi polskiemu. Więc tak dale-
ce zaszliśmy naszą pobłażliwością i
ustępliwością. Żądają nadmiernie, a
gdy chcemy o najistotniejszych inte-
resach państwa stanowić bez nich —
grożą.

Taką to ta dusza żyda — przybłę-
dy.

Żydzi a błota Pińskie!

ŻYDZI ZAPALALI CHĘCIĄ PRACY NA ROLI. — PRAGNĄ RZUCIĆ PIENIĄDZE NA OSUSZENIE —
BŁOT PIŃSKICH. — POLSKA POSIADA ATOLI WIELKIE WĄTPLIWOŚCI DO PRZYJĘCIA TEGO PO-
DARUNKU DANAID. — MA OBAWĘ OSIEDLAĆ ŻYDÓW NA POGRANICZU ROSYJSKIM. — ŻYDZI
KRZYCZA Z POWODU TEGO NA WIELKĄ KRZYWDĘ.

Każde państwo pragnie na swych
pograniczach posiadać ludność jak
najpatriotyczniejszą, by w razie woj-
ny nieprzyjaciół nie znajdował w niej
nie tylko sprzyjającej mu ludności —
lecz i szpiegów, gotowych na wszy-
stko. Nam Polakom z dwóch stron
może tylko zagrażać wojna, od zach-
odniej i wschodniej ściany. Z tego po-
wodu leży w interesie każdego pań-
stwa, by jego ludność nadgraniczna
była jak najwięcej zadowolona i dla
państwa pewna. Z tego punktu wi-
dzenia wychodząc, żydzi do osiedle-
nia ich na Polesiu się nie nadają, —

gdyż zawsze dla Polski kuli zdradę i
łączyli się z wrogami.

Zawiedzeni żydzi, że im się nie
uda osiąść na pograniczu, by mogli
kontrabandę i szpiegostwo uprawiać
w ten sposób dają upust na łamach
„Naszego Przeglądu” swej niechęci:

„Żydowski kapitał amerykański go-
tów jest przyjść z pomocą rządowi
polskiemu w sprawie osuszenia osła-
wionych błot pińskich. Zdawałoby
się, że niema w tem nic złego, mniej-
sza czy mają na tych terenach pra-
cować rolnicy żydowscy, ukraińscy,
lub białorusini — czy to dla państwa

nie wszystko jedno? Toć błota nie-
przynoszące teraz żadnej korzyści
poczną dawać dochody. Ale szowini-
ści wola, by błota pozostały błota-
mi, ale broń Boże, by pracowali tam
żydzi, lub białorusini etc... Tak po-
wiada oficjalny przedstawiciel tej, o-
becnej opozycyjnej, partii, która sta-
le się chełpi swą pracą państwo-
twórczą”.

Żydzi więc nie chcą zrozumieć, że
tylko jako niepewny dla państwa ele-
ment są nipożądanymi na pogra-
niczach. Takimi niestety okazali się aż
za dobitnie na Górnym Śląsku.

Lwów -- strasznym ostrzeżeniem dla innych miast Polski

POLAK NARAŻONY NA SZYKANY I UPOŚLEDZENIA OD ŻYDÓW. TOW. MUZYCZNE URZĄDZA KON-
CERTY DYLETANTÓW ŻYDOWSKICH. — ZWIĄZEK ZAWODOWYCH MUZYKÓW — POSTRACHEM
SZANUJĄCYCH SIĘ MUZYKÓW. — HANIEBNA GOSPODARKA ŻYDOWSKA W TEATRACH MIEJ-
SKICH. — PAN DYREKTOR CZAPELSKI — TO WIELKOŚĆ U ŻYDÓW.

Lwów, 18 marca 1931.

Lwowie bohaterów, rzecz to niepojęta,
Od kiedy tobą rządzą żydzi?!
Od kiedy zuchwali się w tobie to plemię?
Od kiedy wyżarło już z głowy ci ciemność,
Że już nie czujesz ni hańby, ni sromu,
Że bronić przed żydem już cię niema komu!

W ostatnim czasie na łamach „Ha-
sła Podwawelskiego” coraz więcej
podnoszą się głosy w sprawie zaży-
dzonego naszego tak bohaterskiego
miasta Lwowa.

Artykuł: „Lwów — przerażającym

obrazem Judeo-Polski”, w nr. 10
trafił każdemu prawdziwemu Lwo-
wianinowi do serca. O Lwowie nie-
stety zamało piszemy, chociaż to
miasto najwięcej zażydzone w Polsce
a ponadto przez najwięcej bezkarno-
ścią rozzuchwalone żydostwo. Podró-
żni, zwiedzający Lwów, nazywają
miasto nasze „Lwowem dla nas stra-
conym”.

Polacy w innych stronach nie zda-
ją sobie nawet sprawy, jakie my tu-
taj piekło, tortury, uciemiężenia ze
strony rozzuchalanego żywiołu żydo-
wskiego przeżywać musimy.

Judeo-Polska, nie tylko Judeo-Pol-
ska cały ten nasz Lwów kochany.
Żydzi sami już odczuwają, że pano-
szą się za wiele. Sami nieraz w na-
głym napadzie szczerości przyznają,
że krzywdy, jakie nam wyrządzają,
są za wielkie i że one się prędzej czy
później na nich samych zemszczą.

Obawiają się przyszłości, więc co-
raz liczniej podnoszą na łamach dzien-
ników hasło: „zgodnego współżycia
z chrześcijanami”. Ciekawimy tyl-
ko, jak oni sobie to „zgodne współ-
życie” przedstawiają i — o czem
nam zapominać nie wolno — „ile o-

no potrzebować będzie kosztować”?
Już sam fakt, że oni przybędą, pi-
jawkami nam rzucają jak łaskę „zgod-
ne współżycie” z nami, jak tryumfa-
torzy — zwycięzcy, jest dla nas sro-
motnym policzkiem, a jednak czuć
go nie chcemy.

Coś w zakamarkach niezatrutych
jeszcze przez żydów serc się odez-
wało jednak, bo założono organiza-
cję „Samopomoc”, która jednak suk-
cesu z kupcami nie osiągnęła. Zra-
żać nam się tem nie należy! Kupiec-
two jeszcze sobie nie uprzytomniło,
że tylko tak długo może być pol-
skiem jak długo społeczeństwo czuć
będzie po polsku. A ponieważ żydzi
coraz silniej je grzebią, więc kupiec-
twu, o ile w walce ze żydami nie za-
cznie kroczyć na czele, zabraknąć
może klienteli polskiej i pójdzie
na służbę zupełnie do żydów. —
Miejmy nadzieję, że i ono się wresz-
cie ze swego snu kosmopolitycznego
czytaj żydowskiego, obudzi.

Gospodarczo, finansowo już zupeł-
nie siedzimy w kieszeni żydowskiej.
Teraz idziemy już do nich w niewolę
kulturalną i to niestety dobrowolnie.
My, Słowianie, tak dalece już zatra-
ciliśmy poczucie tego co się godzi a
co się nie godzi, że nic nas nie wzru-
sza, że Tow. Muzyczne n. p. urządza
koncert małoletniego żydka Nadel-
sticha” z orkiestrą pod kierowni-
ctwem „Wahrhaftiga”. Mniejsza o
„Nadelstichów” i „Wahrhaftigów”,
czy innych żydowskich dyletantów.

Nie pojmujemy jednak, jak Pol-
skie Towarzystwo Muzyczne posia-
dające jako członków ludzi bardzo
poważnych, może się poniżyć do ro-
li biura reklamy dla żydowskich mier-
not muzycznych. Czyż myśmy już zu-
pełnie obrani z poczucia godności
własnej i narodowej? „Nikczemny
jest ten naród, który wszystkiego nie
poświęca dla swego honoru” — gło-
sił Schiller, a my? Czyżby za czasów
s. p. dyrektora Mieczysława Soltysa
miał kto odwagę takie kocie koncer-
ty urządzać w sali Tow. Muzyczne-
go? Wstyd! Wstyd dla nas, że bez-
myślnie, zatraciwszy ostatnią szczyp-
tę naszej godności, własne nasze gnia-
zdo kalamy.

Nie koniec na tem! Przy ul. Lin-
dego nr. 10 istnieje opanowany naj-
zupełniej przez żydów „Związek Za-
wodowych Muzyków”. Rządzi i trze-
sie nim wiceprezes żyd J. Hand, zna-
ny społeczeństwu lwowskiemu aż za
dobrze. Tutejsze dzienniki swego cza-
su rozpiswały się obszernie o róż-
nych brudnych sprawkach i proce-
sach łapówkowych związku tego. —
Skompromitowany z kretelem stra-
cił prawo bytu. A jednak istnieje dla
żyda Handa, by jak najdłużej mógł
się szczyścić godnością wiceprezesa.

Rozejrzmy się w Teatrach Mie-
jskich pod sławnym dyrektorstwem
p. Czapelskiego, któremu w Pozna-
niu brakło żydów, więc go opuścił,
by uszczęśliwić swą osobą Lwów i
cieszyć się wziętością i popularnością
u żydów. Kto w nich rządzi, kto jest
ich panem? Żydzi a p. Czapelski to
tylko parawanik, listek opłowy dla
ich rządów. Orkiestry opanowane są
przez Hand'a. On ze swymi szabes-
gojami, w których orszaku na czele
kroczy p. dyrektor Czapelski, terory-
zuje, intryguje, pozbawia posad za-
wodowych muzyków wyznania rzym-
kat. Hand ze szabesgojami żeruje tu-
taj jak na własnym podwórku. Z ja-
kąś talmudystyczną, semicką zacię-
tością i mściwością pozbawia chře-
ścijan muzyków chleba. Biada takim-
to muzykowi co raz popadnie w nie-
łaskę Handa. Zagranicą szukać nieje-
den jest zniewolony kawałek chleba,
bo w Polsce dosięgnie go mściwa rę-
ka Handowa. A ileż dobrych i uczci-

wy muzyków z powodu Handa żyje w skrajnej nędzy. Co się dzieje w orkiestrach teatralnych, to samo i w innych dziedzinach teatrów. Przecież za błogosławionych rządów jasnie pa na dyrektora Czapelskiego nawet chrześcijanki usunęły ze szatni a od dano je żydówkom.

Na te stosunki patrzy każdy Lwówianin. Każdy czuje po sobie, że jest w mieście naszym maltretowanym, upośledzanym obywatelem II klasy. Niema jednak czynu zbiorowego, by się jął samoobronę, bo energia we Lwówianach zamarała w r. 1918 w rowach ulicznych we walkach z Ukraińcami. Każdy z nas jest tylko już sceavus salans (skaczący niewolnik) któremu przygrywa żyd. Straszna to niewola!

Eljot.

Gabriel Wilczyński

MIKOŁAJSKA L. 1

poleca lampy stołowe, kuchenne — i wiszące tudzież porcelanę, — fajanse i emalje.

MAŁY FELJETON.

Serenada dyrygenta Lutni w Żywcu pod oknami swej Salczy.

Synogarliczko, Salusz ty moje
Ja tobie śpiewam „Lutnistów” pan
Rübner, co w śpiewie kształci tu goje
Choć z braku żydów Żywiec jest znan.
Lecz goje z Żywca, żyć nie umieją,
Już bez Zabłocia, gdzie „naszych” rój.
Salcze, bądź moja, niech zbaraniają
Goje, gdy mąż ja zostanie twój.

Usłysz, Salusze, moje wzdychanie
Wszak żydków naszych okrada świat
Wszak żydki jęczą przy płaczu ścianie
Bo Arab smaga naszych, jak kat.
Gdzie się podziały, te dobre czasy,
Gdyśmy wodzili Anglię za nos,
Gdyśmy z tych goi drzeć mogli pasy,
I złoto sypać w Wszechjudy trzos.

Dzisiaj nas goni Niemiec straszliwy,
Austriak, ten Ligi Narodów syn,
Rumun, co żydom upiór straszliwy,
Czech, co swe groźby zamienia w czyn.
Wuj Sam też mruczy, że go zjadamy,
Że biedę, nędzę my dalim mu,
Że nic nie dajemy, wszystko żądamy,
Zgnoilił kraj mu a tfu, a tfu!

Jedyna Polska jeszcze nam rajem
I Palestyna i manna jest,
Choć na kawałki my ją wciąż krajem,
Kradziem jej stale das Allerbest.
Ach! naród polski taki potulny,
Taki głupiutki jest, jak ta gęś,
My z nim śpiewamy majufes wspólny
I szepeczem w ucho złotem nam trzęś.

A te biedaczki, głupie Polaczki
Harują, orzą żydom na plon!
I złoto znoszą, polskie herlaczki,
I znośić będą aż po swój zgón!
Więc, Salcze moje ty giętkie w nogi,
Płasajmy żywo, gdzie polski kraj,
Które nam same wszak dały bogi
By był dla żydków niebo i raj.

Goj niech haruje, niech jada kaszę,
Gnij jak bydle przy pracy swej,
My Salcze tańczmy, bo jutro nasze
I do mnie ufnosć i serce miej.
Ja jeszcze pieniądź, władze zaszczyty,
Wszystko to złożę u stópki twych,
W chałat ubiorę, wiatrem podszyty,
Wnet „szabesgojów” — przyjaciół mych.

Oni cię zrobią burmistrzową
I śpiewać będą pod oknem twym,
I będziesz gojów wielką królową,
I drwić z nich będziesz z Rübnerkiem swym
Więc tańczmy żywo, bo złoto nasze
Fabryki nasze i nasz jest kraj.
Wnet zgębim docna to plemię lasze:
Co kraj im piekło, nam żydkom raj.
Esteha.

Krzyk rozpaczcy rodziców z powodu działalności Kuratorium Szkolnego we Lwowie

JEDEN Z WIELU PRZYKŁADÓW W TARNOBRZEGU. — ZABAWY GIMNAZJALNE OŚRODKAMI HULATYK. — PIJANY UCZEŃ GIMNAZJALNY SPADA ZE SCHODÓW. — W STANIE GROŹNYM PRZEWOZI SIĘ GO DO SZPITALA. — W RZECIE TONIE KILKU UCZNIÓW. — MEMORIAŁ WYDZ. POW. DO KURATORJUM SZKOLNEGO I MIN. W. R. i O. P. — WSZYSTKO IDZIE DAWNYM TRYBEM. — LIST OTWARTY ZROZPACZONYCH MATEK. — GDZIEŻ NASI POSŁOWIE? GDZIE SEJM?

Tarnobrzeg, 18 marca br

Działalność Kuratorium Szkolnego we Lwowie, które wszystkie podległe sobie uczelnie w niesłychany sposób zażydździło, napawa koła rodzicielskie głuchą rozpaczą. Nie dość, że wychowaniem młodzieży katolickiej kierują dzisiaj żydzi, to na domiar złego zamieniają się nasze uczelnie w przybytki hulatyk i innych starszym pokoleniom za czasów pobytu w szkołach średnich nieznanymi i niedostępnymi rozrywkami. Wszelkie odnoszenia się z powodu takich stosunków do Kuratorium Szkolnego we Lwowie, to groch rzucony o ścianę, a Ministerstwu Oświaty Publicznej takich memoriałów i zażaleń zapewne wcale się nie przedkłada. Inaczej zrozumieć nie można, jakby takie stosunki mogły być tolerowane w szkołach średnich.

W takich atmosferach wytrwarzają się stosunki w naszych uczelniach, przypominające istniejące u naszego wschodniego sąsiada. Ciężkie profesor-skie nie zażywają najmniejszego szacunku u uczniów, wybijają im się okna urzędza nocne kocie muzyki, posyła paczki z kałem ludzkim. Na dowód przytaczamy stosunki, panujące w państwowym gimnazjum w Tarnobrzegu.

Kilka miesięcy temu urządzono bal gimnazjalny pod nadzorem profesorów. Lała się wódka, młodzież szkolna tańczyła pijana obojga płci pod nadzorem niestrzeżonych profesorów. W rezultacie spadł pijany uczeń 8 klas Buszek z I piętra ze schodów i w stanie groźnym przewieziono go do szpitala. Pewien czas po balu utonęło w rzece kilku uczniów przy kąpaniu pod nadzorem profesorów. Stał się hukciek nielada. Wydział Powiatowy wygotował memoriał do Min. W. R. i O. P. oraz Kuratorium Szkolnego, jednego z profesorów zawieszono w czynnościach, Koło Rodzicielskie rozwiązano, i na tem sprawa utknęła. Nieco później powrócił pan profesor do swych zajęć i Koło Rodzicielskie zaczęło znowu być czynne. Bałe przy obecnej biedzie i nędzy odbywały się nadal, wpływy żydów profesorów — Laufera i towarzyszy z ich dyrektorem Czechowskim okazały się silniejsze, jak krzyk rozpaczonych rodziców, którzy z rozdarciem sercem patrzeć muszą na ten sposób wychowywania młodzieży, a Kuratorium Szkolne nie spiesząc błogosławionych, nie słysząc złorzeczeń i przekleństw, miota nych na członków jego z ust nieszczerliwych rodziców.

Nie widząc innej rady, nie znając

innej drogi, by hańbiącemu temu systemowi wychowywania młodzieży obojga płci kres położyć, przesyła nam obecnie zrozpaczone matki gimnazjalnej młodzieży w Tarnobrzegu list otwarty do Kuratorium Szkolnego i Ministerstwa W. R. i O. P. z prośbą o opublikowanie go, by na tej drodze trafić do władz najwyższych, nie mając i nie widząc sposobu trafienia do nich inaczej. List ten zamieszczamy w całej rozciągłości bez najmniejszych zmian.

Brzmi on:

GŁOS MATEK DO PANA MINISTRA W. R. i O. P. I KURATORJUM LWOWSKIEGO.

My, matki, powodowane nieskalaną troską o wychowanie naszych córek i synów, zwracamy się lojalnie i uprzejmie z interpellacją do Pana Ministra W. R. i O. P. i Kuratorium Lwowskiego, a to z przyczyny następującej:

Po ś. p. dyr. Sobińskim, późniejszym Kuratorze Lwowskim, po dyr. Radomskim został zamianowany dyrektorem państwowego gimnazjum w Tarnobrzegu p. A. Czechowski. Od tego czasu coś się w gimnazjum zafamało. Nie do nas należy wyszukiwanie winowajców. My obserwujemy pewne następstwa, a prasa coraz częściej alarmuje i nawołuje do uzdrowienia gimnazjum.

Przed paru miesiącami Tarnobrzeg doznał prawdziwego wstrząsu wyłkającego na wiadomość, że w gimnazjum odbył się bal, w którym udział brała młodzież męska i żeńska. Działy się tam „rzeczy” tak wzruszające sumienie obywatelskie, że bardzo poważna instytucja zwróciła się w sprawie balu do Pana Ministra, a odpis memoriału przesłano do Kuratorium Okt. Szk. Lwów.

W krótkim czasie po balu utonęło w rzece paru studentów gimnazjalnych. Kuratorium na krzyk rozpaczcy rodziców rozpoczęło dochodzenie. Zawieszono w czynnościach jednego z nauczycieli gimnazjum, potem rozwiązano radę rodzicielską przy tej szkole.

Wrzało, jak w ulu! Zdawało się, że po tych wstrząsach nastąpi odrodzenie. Ale cóż? Tragiczne dni minęły i znów wszystko powróciło do biegu swego łożyska. Ale opinia wciąż się budzi, bo serce matek wciąż bije.... Matki wciąż pytały, czy bałe, połączone z pijatyką i śmiertelnymi następstwami nie sprzeciwiają się odpowiednim okólnikom? Czy są winni śmierci studentów w rzece? Czy rozwią-

zanie koła rodzicielskiego przy gimnazjum było potykowane względami wychowawczymi? To są pytania stro skanych matek, jakie zanoszą do Pana Ministra W. R. i O. P. i wysokiego Kuratorium Lwowskiego.

Podnosimy, że nie znamy odpowiedzi na głośny memoriał w sprawie balu, nie wiemy dlaczego zawieszony nauczyciel w swoich czynnościach powrócił do normalnej pracy, a koło rodzicielskie znów się porusza? Czyżby to wszystko były pogłoski?!

Podnosimy, że w życiu pewnej części młodzieży gimnazjum coś się kłóci i tak: wotujemy wybite okna profesorom, nadsyłanie niektórym członkom zespołu nauczycielskiego paczek z kałem ludzkim, zakłócanie ciszy wieczornej i nocnej, ustawiczne zabawy w gimnazjum w takim kryzysie gospodarczym, bynajmniej nie obce są nam inne sprawy, o których z pewnych względów nie chcemy publicznie mówić.

Musimy tem bardziej alarmować, że do gimnazjum uczęszcza młodzież męska i żeńska, a bardzo obawiamy się, czy „wstrząsające wypadki”, pozostawione bez zakończenia faktu, wiadomemu opinii publicznej, mogą budzić szczerze zaufanie do strony wychowawczej szkoły.

Z tego tytułu upraszamy Naczelne władze Szkolne o przesłanie redakcji „Hasła Podwawelskiego” swej opinii, celem uspokojenia matek, trwających o wychowanie swych dzieci.

Nadmieniamy, że ze zrozumiałych powodów nie wymieniamy żadnego nazwiska, z którym zdaniem naszym, połączona byłaby wina za to, co nas musi nabawić głębokim lękiem pragniemy, aby wróciły czasy dyrektorów Sobińskiego i Radomskiego.

Stroskane matki.

Powyższy list otwarty, z którego przebiega krzyk serca rozpaczonych rodziców, mówi sam za siebie. Nie chcemy bliżej objaśniać „o jakich to sprawach ze względów publicznych” nie chcą stroskane matki mówić. Wiedzimy atoli, że nie porzeka nam do Rosji wcale jeździć, by się zapoznać ze stosunkami bolszewickimi w tamtejszych uczelniach.

„Od takich wieści bieleje włos!” Ponieważ nasi posłowie są dla takich spraw nieprzystępni, wyręczamy ich i zapytujemy Min. W. R. i O. P.:

Czy Mu bolszewickie stosunki, panujące w gimnazjum w Tarnobrzegu są wiadome i co zamierza uczynić, by rozpijaniu i demoralizowaniu młodzieży obojga płci położyć kres?

W Kałuszu wykupili inspektora policji z aresztu.

ZŁOŻYLI 35 TYSIĘCY KAUCJI. — PAN INSPEKTOR NADAŁ PEŁNI SŁUŻBIE W KAŁUSZU. — RADOŚĆ WŚRÓD SYNÓW IZRAELA Z POWODU TEGO. — W KTÓREJ PAŃSTWIE BYŁOBY TO MOŻLIWE? — MAGISTRAT SPRZEDAŁ ZA BEZCEN PARCEŁĘ POD BUDOWĘ KAHALU. — NIKT ŻYDOM NIE UWAŻA NA PALCE. — CZYNIA, CO CHCĄ ZE SZKODĄ ZAWSZE DLA CHRZEŚCIJAN.

Kałusz, 18 marca br.

Żydzi już niejedno zakupowali i wykupowali, o czym nawet chrześcijanie nie pomyśleli, by się to na coś zdać mogło. By jednak inspektora policji wykupić z aresztu, żywego, prawdziwego, dyplomowanego, na taki pomysł, nawet słynny powieściopisarz angielski Edgar Wallace ani też Conan Doyle, słynny twórca Sherlocka Holmesa nie wpadli. „Nowalję” tę sta-

nowczo skutecznie żydzi, a do tego zażydżonym Kałuszu na większą chwałę tego miasta. Sprawa miała się następująco:

Policja Państwowa miasta Lwowa przyaresztowała tutejszego inspektora policji miejskiej Strausa pod zarzutem o nadużycie władzy urzędowej i sprzeniewierzenie materiału elektrycznego na szkodę pewnej firmy lwowskiej. Inspektor Straus dobrze

musiał być zapisanym u tutejszego żydostwa. W areszcie bowiem przesiedział trzy tygodnie. Żydzi bowiem wykupili go za sumę 35 tys. zł. i osadzili ra dawnym stanowisku. Wysoka ta kaucja świadczy wymownie, że zarzuty muszą być bardzo poważnej natury. Dla żydów atoli nic niemożliwego w Polsce nie istnieje. Kaucję tę złożyli: 1. browar żydowski Mühlstein i Spiendel 20000 zł., Neumann

WYRÓB WŁASNY

MEBLE,

KILIMY, DYWANY, FIRANKI,

WYRÓB WŁASNY

KAPY itp.

Na składzie: kompletne umeblowanie, jadalnie, salony, gabinety, meble klubowe, pokoje dziecięce, urządzenia kuchenne, łóżka żelazne, meble koszykowe, parasole ogrodowe i techniczne poleca firma

FRANCISZEK ŁAPCZYŃSKI

Kraków, ul. Straszewskiego 28, tel. 133-29

Kraków, ul. Floriańska 28, tel. 115-47

trafiant hurtowy, 10000 zł. 3. kahal tj. całe miasto 5000 zł. Pan inspektor policji miejskiej Straus, jako pupil tu tejszego żydostwa, chodzi nadal w czci i sławie po mieście, pełniąc swe obowiązki ku wielkiej radości Kałuskiej Jerozolimy. Żydzi zawsze niezwykłe są wdzięczni za okazane im serce i życzliwość, według gen. konsula w Chicago p. Zbyszewskiego. Nigdy atoli nie zapominają upiec na takim różnie wdzięczności swej własnej pieczeni, co zapomniał dodać gen. konsul w Chicago p. Zbyszewski. Żydzi też zupełnie jawnie mają w niedziele teraz swe sklepy pootwierane. Nikt im tego nie wzbrania. Ustawy o spoczynku niedzielnym mogą być wydawane dla całej Polski, tylko nie dla Kałusza, wszyscy obywatele Polski muszą je przestrzegać tylko nie żydzi. Ci mają osobne przywileje a w Kałuszu niedawno przecież wykupili miłego sercu swemu p. inspektora Strausa za sumę 35 tys. zł. z aresztu. Niema więc co o tem mówić! Ze pełnienie służby inspektora policji — chociaż miejskiej — pozostającego pod śledztwem nie zgadza się jakoś ze sumieniem publicznym i pojęciem o praworządności w Polsce, o tem nikt nie mówi. Skandal to nowy, niebywały; skandal nad skandale, a żydzi śmieją się z nas i naszego obszerne serce.

Jakiej na takim tle nabiera wyrazistości sprawa takiego p. Tjały z Drohobycza, który z powodu fałszywych przysięg przesiedział niewinnie 2 lata we więzieniu w Talerhofie i mimo, że sądy polskie go zrehabilitowały, stracił posadę nie otrzymawszy nawet żadnego za ten czas odszkodowania.

Albo sprawa p. Eugeniusza Wierzbowskiego, b. inspektora policji w Przemyślu, później w Krynicy, który za swoją obowiązkowość i sumienność w przestrzeganiu przepisów i ustaw szesnaście miesięcy przesiedział w więzieniu, wysłany został na front włoski i stracił posadę w Przemyślu i Krynicy, bo był żydom nie na rękę.

Stanowczo! My Polacy swoich przeciwników przemożnym wpływem żydowskim bronić nie umiemy i nie chcemy; żydzi natomiast z nami postępują jak chcą, tańczą nam po nosie, my się nawet nie zachniemy, bo już zatraciliśmy wobec siebie samych wszelki wstyd i poczucie godności własnej i narodowej, więc nie czujemy ni hańby ni upokorzenia.

Tutaj jednak władze wkroczyć powinny, byśmy nie stawali się pośmiewiskiem żydów a narodem, lekceważonym przez zagranicę. Moralnie już za szybko stacząmy się w przepaść — zwłaszcza w ostatnim czasie.

Kronika.

KALENDARZYK

Marzec

- 22 Niedziela: Czarna
- 23 Poniedziałek: Wiktora
- 24 Wtorek: Gabriela
- 25 Środa: Zw. N. M. P.
- 26 Czwartek: Tekli
- 27 Piątek: Matki B. Bol.
- 28 Sobota: Sykstusa.

Coraz większe rosną żydom apetyty.

Żydzi posłowie Wiślicki, Muenzberg, Jaeger i senator Mendelsohn do magali się na posłuchaniu u premiera Sławka przyznania żydom następujących uprawnień:

- a) umożliwienia ludności żydowskiej zajmowania się pracą rolną;
- b) przyznania kredytów dla kooperatywy żydowskich;
- c) umorzenia zaległych podatków;
- d) koncesyj na sprzedaż soli;
- e) ułatwień w spoczynku niedzielnym;
- f) mechanizacji piekarń;
- g) rytualnego wikt dla żołnierzy żydowskich.

Z powyższej kolekcji życzeń żydowskich widzimy, że żydzi beczelnie do magają się już od Rządu naszego tego, czegooby od innych rządów nie mieli odwagi się domagać. Apetyty więc rosną im w Polsce stale i zawsze znajdują zaspokojenie ich.

—o—

O zdobycie placówki, która dotąd była w rękach żydowskich.

W ŻYWCU ZWARŁ POTENTAT-ŻYD, PO KTÓRYM AGENDY OTRZYMAĆ WINIEN POLAK. — TRZASE W SWOIM ZAKRESIE POWIATEM A WPŁYWY JEGO SIĘGAŁY DALEJ. — PAMIĘTAJCIE ŻYWCZANIE, BY ZNOWU ŻYD NIE ZAJĄŁ JEGO STANOWISKA. — KOŁATAĆ TRZEBA DO DRZWI PATRONÓW MIASTA.

Na razie przemówić chciałbym tak aby Żywczanie mnie zrozumieć. Miasto nasze opancerzone jest pierścieniem żydostwa, aczkolwiek w mieście samem żydzi jeszcze nie zamieszkuja. Bóg jeden wie tylko jak długo ten stan rzeczy utrzymać się da. Dzisiaj nam trzeba być czułym na każdy odruch żydostwa i na wszystko, co się wśród nich dzieje. Wyścig pracy nie powinien być tylko pustym frazesem, czynny katolicyzm pustym słowem. Stać dziś powinniśmy nietylko na straży naszego stanu posiadania, lecz wyglądać, wyczuwać nam należy, jakby go powiększyć można. Nasuwa się taka sposobność. Wszakże w tych dniach zeszedł z tego świata żyd, który wśród swoich współwyznawców prawdziwym był tuzem, —

który jak jaki wielkorządca w powiecie i daleko poza powiatem rozdział wśród swoich powierzono mu agendy, do którego działalności nikt się nie mieszał i nikt mu przepisów nie robił. Pochodząc z wrogiej Polsce rasy, groźnym był dla nas, a żaden Polak nie otrzymał z ręki jego kawałka chleba, chociaż miał go dużo do rozdawania, a wszystko rozdzielał między swoich.

Dzisiaj, kiedy zmarł, czuć nam należy, by stanowiska jego nie objął znowu żyd, w którego rękach koncentrowałyby się centrala rozdzielania tych poszczególnych agend w powiecie i daleko poza powiatem. Wstydem i hańbą byłoby dla nas, gdyby ta placówka nie dostała się w ręce Polaka i Katolika.

Nie oddawajmy się obawie, że ze strony Patronów miasta Żywca natrafilibyśmy na przeszkody. Co się kiedyś stało, to przypiszmy brakowi zupełnemu zainteresowania się tą sprawą, która wówczas dla nas żywotną nie była.

Dzisiaj jest ona nadzwyczaj żywotną. Oddanie tej placówki zależy od człowieka, który wśród ludu posiada nie słychaną popularność, który związany jest z nami jednym wyznaniem. Nie może w jego leżeć intencja, by wszelkie placówki handlowe obsadzone u niego były przez żydów.

Czuwajmy zatem i pilnujmy, by żyd znowu posady tej nie otrzymał. Ona Polakowi koniecznie przyspać musi w udziale.

Góral z Żywca.

Dla żydów są szpitale na koszt gminy.

DLA SYNA ŻYDA BOGACZA MA GMINA PIENIADZE. — 9 TYS. ZŁ. — MA ZA NIEGO ZA SZPITAL ZAPŁACIĆ. — POLAKOWI GNIJĄ NOGI. — CHODZIĆ NIE MOŻE. — SPI PO CHLEWACH. — DLA NIEGO GMINA PIENIĘDZY NIEMA, BO POLAK. — TAK SIĘ DZIEJE W KOSOWIE PODLASKIM.

Nasi obywatele chwytają się za głowę. Rozeszła się pogłoska, że gmina ma zapłacić za syna żyda Moszka Flama za przeszło rok pobytu w szpitalu dla umysłowo chorych w Tworkach aż 9 tys. złotych z okładem. Jakto? pyta gmina, za syna tego bogacza, co w powiecie ma najbogatszy sklep bławatny i łokciowy? Czyż Rada Gminna tak już przez żydów opanowana, że za obłąkanego syna takiego bogacza, dla którego 9 tysięcy zł. to fajka, chce pobyt jego w Tworkach pokrywać? Czy kasa miejska taka zasobna, by bogatym żydom mogła takie nawet podarki robić?

Tak mówią tutaj ogólnie i z bólem serca przypominają sobie, że naszego wójta nie naprośnie żydzi nazywają.

ją swoim „tetele” (ojcem). Przecież wszystko kupuje u żydów i bez żyda obejść się nie może, nie widzi nawet tego całego niechlujstwa, w jakim żydzi utrzymują swe handelki, istne nory wszelkiej nieczystości. Sądźmy, że Rada Gminna jednak w sobie poczuje tyle cywilnej odwagi, że zaprotestuje przeciw beczelnemu daniu bogatego kupca Flama, by za jego syna szpital płacił!

Gdyby chciała się ponieść wspomnianą biednością, to wystarczy obejrzeć biedaka Koca, który już chodzić nawet nie może, bo mu nogi gniją. A włoży się biedactwo po Kosowie już 2 lata. Dla niego niema szpitalu, do domu nawet z litości nikt go przyjąć nie chce ze względu na jego stan. Kto go raz przenocował, ten już nie

może się zdobyć na tyle odwagi, by mu u siebie drugi raz pozwolić się przespać, tak niemożliwie cuchną jego puchnące nogi. Biedak jesienią i zimą spać musi po chlewach, po strychach i męczyć się, lecz dla niego na przytułek w domu ubogich gmina ani serca ani pieniędzy niema, bo Polak. Lecz na podarki dla bogatych żydów Flamów, to się nawet sumka przeszło 9 tysięcy zł. ma znaleźć.

Takie my mamy serce, dla swoich, a takie dla żydów, którzy nas wyzyskują, wygładzają i okradają. Potem chcemy by nas szanowano, kiedy siebie samych szanować nie potrafimy, panie wujcie Kościukiewicz!!

Icek z nad Buga.

Pomorzanie zaszynają się bronić przeciw żydom.

W północnej Wielkopolsce i na Pomorzu najwięcej rozpowszechnionym dziennikiem jest „Dziennik Bydgoski”, wychodzący w kilku dziesiątych tysiącach egzemplarzy. Naczelnym jego redaktorem jest p. Jan Teska, założyciel tego pisma w r. jeszcze 1906. Widocznie najazd żydów na Pomorze zwiększa się, bo „Dziennik Bydgoski” zaprowadził stałą rubrykę pod tytułem „Zwierciadło żydowskie”. Redakcja swe postanowienie tłumaczy tem, że „właśnie teraz pewne koła chcą opłacać poparcie żydowskie uprzywilejowaniem wybranego narodu”.

Akcję tę Dziennika Bydgoskiego przyjęła ludność wielkopolska i pomorska z wielkim uznaniem. Pismo, które cieszyło się tam niezwykłą popularnością, zyskało jeszcze na niej przez zaprowadzenie powyższej rubryki. Oczekiwac należy, że za przykładem powyższego pisma pójdzie cała prasa pomorska, która w rzeczywistości jest już antysemitką.

Województwo swoje, Urząd Skarbowy swoje.

Postępowania Urzędu Skarbowego wzbudzają czasami u najpojaźniejszych obywateli w Rzecznictwie obawę, że nie władze administracyjne, władze samorządowe są wykonawcami przepisów i ustaw na ziemiach polskich, lecz, że nad nimi czuwa argusowe oko Urzędów Skarbowych, które w interpretacji tychże dzierży monopol nieomyślności a ponadto superarbitrażu.

Wynikają stąd pomiędzy Województwem a Urzędami Skarbowymi konflikty, które ani jednej ani drugiej władzy zaszczętnie nie przynoszą.

Mamy z najbliższej okolicy świeży taki fakt do zanotowania. Na mocy plebiscytu zniejmo w Woli Filipowskiej, pow. chrzanowskiego, szynki i miejsca sprzedaży napojów alkoholowych. Od 1 stycznia 1930 roku sprzedaż zawieszono. Tymczasem Urząd Skarbowy samowolnie przywraca jednemu ze sklepów sprzedaż napoi.

Wic, nie widząc innej rady, mając Województwo za sobą a Urząd Skarbowy przeciw sobie, a nie mając pojęcia której władzy zarządzenie jest miarodajne, wniosła przez Urząd Parafjalny do Ligi Przeciwalkoholowej następujące pismo z prośbą o dalsze urzędowanie:

Urząd Parafjalny w Tenczynku — 27 lutego 1931 roku.

Do Sekcji Przeciwalkoholowej w Krakowie, ul. Czarnowiejska l. 1.

Proszę o energiczną interwencję w następującej sprawie. W gminie Wola Filipowska pow. Chrzanów w mocy plebiscytu Województwo Krakowskie poleciło Starostwu w Chrzanowie zamknąć szynki i sprzedaż napojów alkoholowych.

Od 1 stycznia 1930 roku sprzedaż alkoholu została wstrzymana.

Ale oto Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych w Chrzanowie pismem L. 1303/31 z 9 II 1931 do Joanny Składzieniowej, w Woli Filipowskiej donosi:

Reskryptem z dnia 26 I. 1931 L. 1754 Izba Skarbowa w Krakowie na mocy upoważnienia Ministerstwa zezwoliła wyjątkowo na sprzedaż towarów i wódek i wzywa do wykupienia patentu III kat. z tem, aby zapas wódek nie przekraczał 5 procent ogólnej wartości towarów.

Z poważaniem Ks. Wojciech Kamusiński proboszcz

Tak się sprawa przedstawia. Jedną władzę, notabene podległą znosi zarządzenie drugiej władzy, i to przełożonej. Dla gminy stanowi to w tym zakresie Urząd Skarbowy contra Województwo sposób prosty. Donieść Urzędowi Skarbowemu, iż z zezwolenia na sprzedaż alkoholu wieś korzystać nie myśli i dla tego patentu nie wykupi.

Sprawa cała rzuca atoli ponure światło na stosunki prawne tak ludności do władz, jak i władz do siebie samych. Zapytujemy Województwo: od kiedy wolno Urzędowi Skarbowemu przekreślać zarządzenia województwa? Od kiedy władze niższej instancji znoszą zarządzenia wyższej?

Kto w Krakowie ustala ceny na zboże.

Rząd nasz polski, chcąc rolnikom przyjść z pomocą, świadom, że w obecnych warunkach gospodarstwo się nie opłaca, dąży do jak najwyższego podniesienia cen na zboże. Przeciwdziałają temu atoli żydzi, którzy cenę te obniżają swą żelazną solidarnością. Na dowód tego przytaczamy zająście, o którym nam donosi

POWINIENIEŚ BYĆ ZDROWYM

ZATEM JEDZ PIERNIKI ROTHEGO

KRAKÓW, SŁAWKOWSKA L. 20.

pewien obywatel, który jest zainteresowany zwykłą wzgl. niższą ceną na kaźdorazowym targu. Piszcie nam:

„W jeden dzień targowy przyszedłem około godziny 8 na Rynek Kleparski, na którym zobaczyłem gromadkę żydów, 12 do 15, bardzo żywo coś dyskutujących i gestykulujących. Zaciekawiony tem, zapytałem jednego, gdy narady się skończyły, o czym była mowa? Otrzymałem odpowiedź, że ustalili cenę, jaką należy płacić chłopom dnia dzisiejszego za zboże”.

Dalszych wywodów korespondenta naszego nie podajemy. Podnosimy tylko, że cena targowa na pszenicę dnia tego wynosiła 28 zł. Żydzi solidarnie atoli nie dawali więcej nad 25 zł. Chłopi kłębili, lecz sprzedawać musieli, tem więcej, że ani jednego chrześcijańskiego kupca na rynku nie było.

Pomijając szczegół, że żydzi ustalają ceny na zboże według swego widzimisię i haniebnie w ten sposób okradają naszych chłopków, jest to nowy dowód, że nam ze żydami liczyć się absolutnie nie należy. Im trzeba tylko umieć rozkazywać, prawa dla nich bez nich ustanawiać i przestrzegać ich wykonywania. Wszelkie z nimi pertraktacje, dyktowane życzliwością i pragnieniem uwzględnienia ich słusznych żądań zawadza, a powodują ich tylko do coraz śmielszych pretensyj i oszustw. Czasby był stworzyć spółdzielnię wykupu zboża, by chłopków bronić przed ich wyzyskiem. O tem nigdy zapominać nie powinniśmy. U żydów posłuch wyrobić można tylko batogiem.

Nasze „radio” czy żydowskie radio

Arcymila niespodziankę zgotowało „radio” swoim słuchaczom, ubiegłego tygodnia, kiedy „uczony” Lejb Jaffe mówił po hebrajsku o odbudowie Palestyny. Jesteśmy przekonani, że wszelkie rodziny żydowskie, posiadające radio, z utęsknieniem i naprężeniem wyczekiwały chwili, kiedy słuchawki zaczną w tym martwym języku rozgłaszać żydowski charkot o od radzającej się Palestynie.

Niechże już ta Palestyna, uszczęśliwiona przez żydów się rozwija, niechże i odczyty o niej wygłaszają, lecz po kiego licha martwą hebrajszczyzną? Czyżby gros radioabonentów był talmudystami? W takim razie za lecałoby się znieść zapowiadanie programów po polsku a ogłaszać je albo żargonem albo po hebrajsku. Znowu by jeden żydek chleb znalazł i mógł reklamować ustnie firmy żydowskie, jak to czynią nasi urzędnicy w Magistracie krakowskim rozdawaniem żydowskich ulotek.

Jeden z cichych przemysłowców a zasłużonych.

Wśród morza żydowskiego w Krakowie przy ul. Mostowej 1. 4 miesi się czysto polski interes bandażyści specjalnego p. A. M. Mirkiewicza. Jako fachowiec w swoim zawodzie nie obawiał się osiedlić wśród samych żydów, nieżyczliwych każdemu chrześcijanowi, i nie miał obawy o powodzenie, licząc na swą rutynę kupiecką, na swą zabiegliwość i doświadczenie zawodowe.

Z małych zaczątków, stopniowo powiększając swój sklep, udoskonalając równocześnie nabytym doświadczeniem bandaże przepuklinowe, paski bez sprężyn, pasy brzuszne i operacyjne, zdobywał sobie coraz to liczniejsze szeregi odbiorców, którzy na wet z śródmieścia podążają do niego na daleką Mostową poprzez Kazimierz żydowski po poradę i odpowiednie dla siebie artykuły.

Nie poprzestał pan Mirkiewicz na tem, lecz i na prowincji zdołał sobie wyrobić znaczną klientelę, którą obsługuje akuratanie i solidnie, a rad i wskazówek udziela możliwie odrobinie pisemnie. Powodzenie zawdzięcza tylko sobie, zamiłowaniu pracy, chęci swej służenia dobrze cierpiącym. Firma jego jest wymownym dowodem, że i w otoczeniu żydowskim może sobie Polak wyrobić powodzenie i być zapewniony, o ile ku temu posiada dobre chęci i siłę woli.

Wszystkich naszych P. T. Prenumeratorów, Czytelników oraz Sympatyków prosimy o zjednywanie nowych Prenumeratorów oraz rozpowszechnienie

Kraków nie narodowej sztuce lecz żydom.

NIETYLKO SŁOWEM LECZ CZYNEM GŁOSIĆ NALEŻY DUMĘ NARODOWĄ. — GŁOSZĄC: KRAKÓW NARODOWEJ SZTUCE — NARODOWI SŁUŻYĆ NALEŻY. — I DROBNE SZCZEGÓŁY ŚWIADCZYĆ MOGĄ O ZANIKU IDEALÓW. — PP. DYREKTOROM TRZCIŃSKIEMU I BUJAŃSKIEMU POD ROZWAGĘ!

Teatr Miejski im. Juliusza Słowackiego w Krakowie pozostający od 31 sierpnia 1929 r. pod dyktando pp. Teofil Trzcińskiego i Eugenjusza Bujańskiego, pozostawia swą gospodarką w sercach prawdziwych patriotów tylko niesmak. Na gmachu teatru butne i dumne widnieją słowa: „Kraków — narodowej sztuce”. Sądziłby zatem należało, że z tego przybytku sztuki wiać będzie zawsze ku nam niezatruty duch narodu.

Jakżeż rzeczywistość zadaje kłam takiemu przekonaniu, gdy się zapoznamy bliżej z gospodarką wewnętrzną pp. Trzcińskiego i Bujańskiego w teatrze. I z niego ze wszelkich szczelin zionie ku nam zatrutym swym od dechem nigdy i niczem nienasycony duch żydowski. Weźmy n. p. programy teatru. Pomijamy żydowskie ogłoszenia. Bez nich takich bogatych programów dykcja wydałaby nie mogła. Inna rzecz, czy ich cena dla przeciętnego bywalca teatru nie jest za drogą. Lecz stanowczo protestować nam należy, by Dykcja pozwałała na taki nietakt i na taki niesmak, jak zamieszczenie na najpo-

ważniejszych działach programu, które każdy przybysz napewno studiować w antraktach będzie, reklam żydowskich w czerwonym nadruku.

Czytamy n. p.: „Godne zwiedzenia zabytki m. Krakowa”, a na spisie ich w czarnym druku nadruk czerwony żydowskiej firmy S. Spira. To samo widzimy na spisie: „Władz i Urzędów” i kubek w kubek tak samo na: „Historji m. Krakowa”.

Jakto, powiedzieć musi sobie każdy przybysz odwiedzający teatr, więc tutaj w królewskim grodzie, w którym nieledwie każdy kamień posiada swoją historję, w którym ze sceny wiać powinno ukochanie „górnej i chmurnej przeszłości naszej” i budzić wiarę w promienną Polskę przyszłość, tak dalece duma narodowa gonitwą za zyskiem zdeprawowana została, że dykcja nie waha się na naczelnym miejscach reklamować firm żydowskiej, gdy głosić przeciwnie powinna pełne wiary w swoje własne siły hasło: „swój do swego”? I mimowoli szukać będzie, kto są ci zaprzańcy idei narodowej, co za garść judaszowych srebrników kalają gnia-

zdo narodowej myśli, narodowego ducha.

Jakże ten napozór drobny szczegół wymownym jest dla osłabionych już pod względem narodowym dusz tych, co postawieni na takich stanowiskach nieść powinni kaganiec narodowej oświaty i głosić mocarne słowa narodowej dumy.

Jakżeż równocześnie ten na pozór drobny szczegół upokarzającym dla nas i poniżającym nas, że na to bez słowa protestu pozwalamy. Świętość pojęcia: „Ojczyzna”, przedwojenne ideały, dla których pokolenia żyły, pracowały, znosiły katusze i na śmierć szły ofiarną, przysły jak bańka mydlana:

„Dawne to czasy, stare dzieje, z których dzisiaj wnuk się śmieje!”

Oby powyższe nasze uwagi, dyktowane szczera chęcią służenia Narodowi a szczególnie, jako rodowici Krakowiacy, naszej Mecce polskiej usercować chcieli na przyszłość pp. Trzciński i Bujański, spadkobiercy Rydlów i Grzymałów-Siedleckich, którzy „Polskę nie połową lecz całą kochali duszą”.

Posadzeni o mord rytualny w Algierze.

Niedawno pisaliśmy o posadzeniu żydów o mord rytualny w Czechach, Palestynie i Rosji. Obecnie i w Afryce północnej w Algierze zarzucono żydom mord rytualny. W piwnicy pewnego domu znaleziono zwłoki chrześcijanki Julji Tordjmann, zamordowanej w sposób straszliwy. Po dekuracji padły na żyda Edmunda Teboul'a jego żonę Esterę i jej mat-

kę. Uwięziono wszystkich. Kobiety atoli uwolniono po kilku miesiącach, Teboul'a jednak zatrzymano. Siedzi już przeszło rok w więzieniu.

Żydzi żyją tam z tego powodu w niesłychanej obawie, tem więcej, iż antysemityzm istnieje tam głęboko zakorzeniony w ludności. Głównym jego krzewicielem był zmarły burmistrz Dr. Molle, który przez swe pi-

smo: „Le Petit Oranais” krzewił pogardę żydów. Biskup obecny Oranu krzewi antysemityzm nadal. Z algieru przeniesiono antysemityzm do sąsiedniego Tunisu, gdzie również wre przeciwko żydom. W obydwóch tych kolonjach francuskich bardzo łatwo przyjść może do rozruchów.

—o8o—

nianie „Hasła Podwawelskiego”. — Prosimy o przysłanie adresów znajomych, na które wyślemy numera okazowe.

—o8o—

RZĄD ROZWIĄZAŁ KAHAŁ W TARNOPOLU i ustanowił komisarzy rządowych dr. Silbiger'a i radę z 14 członków. Powodem była oszukańcza gospodarka.

ŻYDÓW KOMUNISTÓW ARESZTOWANO W JASLE MORYCA DABA, MENDLA BLUTA I JOSELA KORNERA. Osadzono ich w więzieniu.

DO WIEZIENIA W GORLICACH ODSZAWIONO ŻYDÓW kupca Ojzasa Reinbacha i Rykę Halpern za fałszywe ogłoszenie bankructwa i sprzedaż sklepu.

ŻYDZI W PALESTYNE NIE CZUJĄ SIĘ BEZPIECZNI W OKRESIE ŚWIĄT swych Pesat czyli wielkanocnych, które zbiegają się z chrześcijańskimi i muzułmańskimi. W obawie przed Arabami zażądali od rządu palestyńskiego wzmocnionej ochrony. Na wulkanie więc siedzą i w tej rzekomej ziemi praojców swoich.

ŻYDZI W SWOICH GAZETACH PISZĄ Z WIELKIM HAŁASEM o nadużyciu swej władzy przy wyborach do gminy żydowskiej przez starostę w Płońsku. Miał zamianować i narzucić terorem żydom komisyj wyborczą, składającą się tylko z członków Agudy. Interpelowali o to nawet ministrowie. Widocznie starosta w Płońsku zna żydów i nie obawia się ich.

—o8o—

Na podstawie § 19 ustawy prasowej z r. 1862 upraszamy o zamieszczenie z Borysławia następującego sprawozdania:

Nie jest prawdą, jakoby p. Dora Schneider była przewodniczącą Komitetu Rodzicielskiego przy szkole wolicieckiej, natomiast prawdą jest, że przewodniczącym jest p. Józef Griesgraber. Nie jest prawdą, jakoby p. Schneiderowa oddała uszyście płaszczyki i ubrania p. Baderowi, natomiast prawdą jest, że Komitet Rodzicielski zamówił płaszczyki i ubrania u dostawcy, który miał wolną rękę co do osoby krawca, któryby te ubrania i płaszczyki uszył. Nie jest prawdą, jakoby Komitet Rodzicielski Szkoły Wolicieckiej składał się z pięciu chrześcijanek i 5 żydówek, natomiast prawdą

jest, że Komitet składa się z 18-tu członków, w tem dwie żydówki a 16 chrześcijanek. Nie jest prawdą, jakoby p. Schneiderowa obrzuciła rodzice dzieci katolickich słowami „holota, swolacz, dla was nic nie ma”, natomiast prawdą jest, że p. Schneiderowa odnosi się do każdego, który do niej się zgłasza, z wyszukaną grzecznością i uprzejmością i swoją bezinteresowną pracą dla ogólnego dobra zasługuje na szczególne uznanie, czemu rodzice chrześcijańskich dzieci niejednokrotnie dawali wyraz, — jak również ksiądz Markowicz i inspektor szkolny p. Melnarowicz. Nie jest prawdą, jakoby p. Schneiderowa skreślała z listy dzieci chrześcijańskie, gdyż nietylko p. Schneiderowa ale nawet sam Komitet nie ma ku temu prawa, a jedynie z listy niektóre dzieci skreślił opiekun społeczny wydelegowany przez Gminę Borysław Wolanka p. Hliniak. Dalej protestujemy, że dzieci chrześcijańskie dostały 179, zaś dzieci żydowskie 65 podarków. — Z poważaniem Koło Rodzicielskie Szkoły Męskiej, Woliczka. — Podpis nieczytelny.

—o8o—

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

WP. J. R. M. Strzy: Serdecznie dziękujemy za pamięć, oraz za nadsyłanie adresów, prosimy jednak o podanie nam czy po wyższym osobom wysłać numera okazowe, czy też stałą prenumeratę.

WP. N. N. Mogiła: Kalendarz wystaliśmy 10 marca 1931.

Korespondentom do Rabki, Kosowa i Mostów Wielkich. Materiał nadesłany użyjemy w następnym numerze. Dziękujemy. Prosimy o dalszą pamięć.

Drohożyczanom ku wiadomości. Odpowiedz p. Tuwin-Krajowskiemu na jego sprzeczanie odłożyć jeszcze myślimy ze względu na nas nie zależnych. Prosimy zatem jeszcze o cierpliwość.

Korespondentowi z Chranowa. Z wielkim trudem i mozółem odcyfrowaliśmy Pańską korespondencję, pisaną ołówkiem. Nieczytelnie, lecz niestety użytku z niej zrobić nie możemy. Same w niej skargi na burmistrza, wiceburmistrza „Wilka” ze Lwowa, ks. proboszcza, wychwalanie żydów, że na bóg dają, skargi na kupców polskich, a wszystko przypuszczenia, nie udowodnionego. Może Pan napisze krócej, zrozumialej, i poprze swe twierdzenie argumentami i dowodami a chętnie zamieścimy. Z tej korespondencji trudno coś wyszukać, by się nie narazić na sprostowania. Pozdrawiamy.

Dr. T. L. we Lwowie. Za cenne uwagi dziękujemy. W myśl życzeń, wysyłamy częściowo już nasze pismo a wysłać będziemy liczniej na okaz o ile będziemy w posiadaniu adresów. W każdym razie, pragniemy postępować po myśli Pańskiej. Serdecznie dziękujemy i prosimy o dalszą pamięć.

Korespondentowi z Borysławia. Prosimy o przysłanie dalszych szczegółów i dowodów, abyśmy mogli obszernie wszystko pisać.

—o8o—

NA FUNDUSZ PRASOWY.

WP. Władysław Daniec, Oświęcim 5.—
WP. N. N. Skala n. Zbrucem 2.—
PT. Ogród Józefitów, Kraków 2.50

—o8o—

WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW CHRZESCIJANSKIEGO FRONTU GOSPODARCZEGO

odbędzie się

**W CZWARTEK D. 26 MARCA br. O GODZ. 19 WIECZÓR
w Sali Towarzystwa im. Piotra Skargi, ul. Sienna 5.**

Dla porządku obrad:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego walnego Zgromadzenia.
- 2) Referat pod tyt. „Jak osiągnąć niezależność gospodarczą?”
- 3) Sprawozdanie Wydziału i Komisji kontrolującej z działalności za rok 1930
- 4) Wybór nowego Wydziału i Komisji kontrolującej.
- 5) Uchwalenie regulaminu Kół miejscowych.
- 6) Wnioski i zapytania.

W razie braku przepisanej ilości członków odbędzie się następne Walne Zgromadzenie o pół godziny później bez względu na komplet.

RESTAURACJA BROWARU KRAKOWSKIEGO ULICA LUBICZ L. 15.

Poleca znakomite obiady i zakąski
po cenach bardzo przystępnych

ZNAKOMITE PIWO

Ostatnie wiadomości z prowincji.

Ze Zwiernik.

W Polsce dorobił się majątku, a wywiózł do Niemiec!

Przypomnienie było na czasie.

Przypomnienie jak to w zeszłym roku nasz Icuńio w sam wielki piątek na gramofonie grał i ludzi od kościoła odciągał a do swej karczmy zwabiał, było najzupełniej na czasie. Co się Icuńiowi dostało, to dostało. Chodził zafrasowany i pojąć nie mógł, jak to ludzie dobrą mają pamięć i że to wolno w gazetach wogóle jeszcze na żydów pisać. Chciał nawet do adwokata lecieć, by „Hasło Podwawelskie” zaskarżyć, lecz w sam raz przypomniało mu się, że przecież ludzie widzieli i ludzie słyszeli, — więc odstąpił od skarżenia nasz brodaty Icuś Grünberg.

Zato nasze Zwierniczanki nie wiedzą, czy się cieszyć, czy się złościć. Nazywają przecież teraz okoliczne wioski Zwierniczczan „capami”, co się żydowi na sznurku prowadzić pozwolą. Zwierniczczanie teraz ni jak swego honoru nie odzyskają, chyba że się zejda i uradzą, by żyda ze wsi wysłuchać a sami założyć jakiś sklep, jakąś współdzielnię.

Wówczas mogliby się oni śmiać z okolicznych wiosek i tam ludzi od „capów” na zwać, co o swój interes dbać nie potrafią. Nie wiadomo atoli, czy się na tyle mądrości zdobęda.

Z Kosowa Podlaskiego.

Nasze żydki i ich niehygieniczne handelki i nasi kupcy.

Z Kosowa Podlaskiego w powiecie Sokółskim niejedna już korespondencja znajdowała się na łamach „Hasła Podwawelskiego”, lecz zamało ich, by wyrwać tutejsze społeczeństwo ze snu obojętności, pobudzić je do myślenia, a zatem i do czynu.

Idąc ze stacji kolejowej w stronę kościoła, zobaczymy w samym rynku prawie jedynie żydowskie sklepy. Katolickie chowają się trwożliwie w bocznych ulicach i na krańcach miasta. Stanowią jak wyspy polskie na morzu żydowskim, albo jak polskie sliwki w budyniu żydowskim. Różnią się natomiast znacznie od żydowskich. Towary poukładane, posortowane, widać dbałość o czystość i higienę. Tak samo nasi kupcy, czysto ubrani, nie odrażają swoim zewnętrznym wyglądem.

Inaczej u żydów. Istne to nory niechlujstwa, czy to sklep soltysa żydowskiego Światłego, czy Judki Flama Cynamóna lub Mendla. Żołądki się przewracają, gdy się patrzy na to niechlujstwo u nich. Śledzie, cukier, mydło, masło, nafta, cukierki, smar do wozów, ryż, wapno, cebula, świece, kasa, olej, farby itd. wszystko to razem zmieszane, jedno na drugim i obok drugiego. Kupisz ryżu, czuć naftę, kupisz cukru śledziem, kupisz cebuli mydłem, i nic bez obcego a wstrętnego zapachu nie otrzymasz. Obsługuje cię wstrętna, rozczochrana żydówka, brudna, wysmalczowana, z nosa jej kapie, obciera go fartuchem, w który wyciera również nóż do krajania masła lub smalcu. W Wielkopolsce coś podobnego nie byłoby do pomyslenia, tutejszym zafukany od żydów zaleźnina „gojóm” wszystko smakuje, lepiej niż od czystych swoich kupców. Zatracili oni wszelki zmysł estetyczny powonienia, i to się nazywa kosowska inteligencja, mająca pretensje do przywództwa ludowi. Nawet taki kierownik szkoły, proponując go na inspektora szkolnego w Tel Avivie, byle nas opuścił, nietylko wszelkie prywatne zapotrzebowania uskutecznia u żydów, lecz i zapotrzebowania dla szkoły. Judko Flam jest tym nadwornym dostawcą chrześcijańskiej szkoły. A przecież mamy tutaj sklep materiałów piśmiennych i kilka innych sklepów, w których wszystko można nabyć.

Jeżeli polecam kupców polskich, to i dla nich chowam przykre pigułki. W pierwszej linii pod pręgierz niesławny stawiam naszych rzeźników i masarzy. Chociaż tylko i wyłącznie żyją z Polaków, wszystko kupują u żydów, nawet sól pobierają od żyda Flama, który ją zakupywać musi w „Rolniku”. Nie rozumiemy tego nadzwyczajnego pociągu do korkociągów i jarmułek. Kupcy nie wiele lepiej postępują. Towary sprowadzają z Ostrowia lub Małkini czy nawet z Sokółowa. Wozu im jednak furman żyd, chociażby Polaka znaleźć mogli, któryby przez nich dla rodziny miał utrzymanie. Nasi panowie kupcy bez żyda też uchronić się nie mogą, chociaż ich żydzi wygładzają.

W mieście mamy 2 hurtownie wódek. Koncesję posiadają dawny inwalida wojenny p. J. Jastrzębski i p. Bronisław Trzaskowski. Dla miłej zgody i rozkosznych wy-

NASZ MILJONER EJZYK ROTSZTAJN. — W BERLINIE POSIADA CAŁĄ ULICĘ, W DROHOBYCZU KAMIENICĘ I KOŁOSALNY SKLEP. — POLCE ODEBRANO KONCESJĘ NA WÓDKI, ROTSZTAJNOWI, BERLINSKIEMU MILJONEROWI POZOSTAWIONO. — JEGO STOSUNEK DO WŁADZY.

Drohobycz, 17 marca br. Nieraz już omawiano w „Hasle Podwawelskim”, że u nas w Drohobyczu mierzy się podwójną miarką. Jedną stosuje się do żydów, drugą do katolików. Żydzi zażywają też tutaj szerególnych względów i uprzywilejowań, tak we I wowie, Rozwadowie, lub Chrzanowie. Udowodnię to.

Któż w naszym Drohobyczu nie zna wielkiego pana, potentata semickiego pochodzenia, Ejzyka Rotsztajna? Miljoner to i w Niemczech i w Polsce, lecz względy posiada wszędzie. W Drohobyczu dorobił się fortuny, a wywiózł ją do naszych „najserdeczniejszych” do Niemców, bo w Berlinie wykupił całą ulicę kamienic. Polsce także coś się należy, przecież ona kołyską jego fortuny! Posiada więc w rynku dużą kamienicę, w której ma sklep ogromny i który mu przynosi wielkie zyski. Nasza inteligencja załatwia wszelkie zakupy tylko u żyda Ejzyka Rotsztajna, bo to należy do dobrego tonu. Ze drohobycki Rotsztajn jest berlińskim Rothstein'em, to nikogo nic nie obchodzi. Stać go przecież na to!

Sklep jego w Drohobyczu to istny dom towarowy na sposób berliński. Ma wszystko: towary kolonialne, delikatery, porcelanę, szkło, naczynia, srebro, lampy naftowe, gazowe, ele-

ktryczne, ma wszystko i jeszcze coś więcej, bo nawet koncesję na sprzedaż wódek w zamkniętych naczyniach istną składnicę wszelakich wytwórni i monopolu.

Tak się jakoś złożyło, że postanowiono jedną koncesję na sprzedaż wódek znieść. Obradowano, komu ją odebrać. Rotsztajnowi? Tak zuchwała myśl nie powstała w żadnej mózgowicy. Bo jakże? Miljonerowi i żydowi do tego koncesję odbierać, ależ to nie uchodzi, nie uchodzi.

Odebrano ją więc biednej wdowie pani Szwenkowej, dla której ta koncesja stanowiła jedyny sposób utrzymania dla niej i jej córeczki. To się godzi, o godzi zupełnie, bo to Polka i biedna do tego a zanadto patriotką, by miała korzystać, że jej się w ziemi jej ojców krzywdą dzieje. Że ta pani w czasie wojny pracowała wiele dla sprawy polskiej, kłóży tam na takie fatalaszkę zwać. Jako Polka spełniła swój obowiązek! Że się teraz z biedą boryka a jednak społecznie pracuje, to przecież stara sentymentalność polska, więc kłóży się dziwi.

Co innego pan Rotsztajn. Temu koncesję odebrać? Krzyczałby, Liga Narodów by usłyszała, swego sekretarza sir Drummonda przysłałaby do Polski, by stwierdził — pogromy żydów. Więc pani Szwenkowa głodem

handluje, a miljoner Rotsztajn wywozi majątek zagranicę. Tak jest po polsku, wszystko w porządku. Kropka.

Rotsztajna obrót obliczono na milion zł. Podatek wymierzono mu atoli tylko od 100 tysięcy. I pomyśleć! Ko misja jeszcze się przegłopolowała, bo Rotsztajn wniósł przeciw temu po kątnej naradzie sprzeciw. Niewolno w Polsce żydów krzywdzić, każdy to przecież rozumie. Opowiadają sobie różni tutaj na ucho, że Ejzyk Rotsztajn to bardzo sprytny i przemyślny żydek. To przecież wiadomo. Inni w czasie wojny potracili fortuny, Ejzyk zrobił ją i zabezpieczył w Berlinie, czy to nie spryt. Otóż i on ma posiadać takiego konfidenta w Samborze, na którego nazwisko sprowadza towary, które potem furami zwozi do Drohobycza. Tak tutaj głośno się mówi. A że „semper aliquid haeret” — zawsze w plotce jest cokolwiek prawdy — więc wartoby się o tem przekonać. Nie nam oczywiście, zwykłym zjadaczom chleba, lecz panom z Urzędu Skarbowego. Możeby Ministerstwo Skarbu miało przez to zatrudnienie! Tylko, czy panom z Urzędu Skarbowego się godzi zajmować miljonerem Ejzykiem Rotsztajnem, w tem sęk!

Julek Łagodny.

wczasów po pracowitem życiu wydzierżawili swe koncesje żydom. Zwłaszcza b. pułkownik rosyjski p. Trzaskowski chwali sobie polskie czasy. Ma emeryturę, rentę inwalidzką i koncesję. „Co ci więcej brak, dziewczyno, co ci więcej brak”? Prawda jest starym kawalerem. Więc nawet buławy wojsk żydowskich nie miałby komu przekazać.

W restauracjach katolików Jana Przyborowskiego, inwalidy Wojsk Polsk., i Jana Stochmalskiego również inwalidy W. P. którzy w czasie nawały bolszewickiej nogi stracili, pustki przerażające. Zajrzyjcie natomiast w targi i jarmarki do żydowskich piwiarni, herbaciarni, a nawet piekarni, tam się wódka leje. U Szojka, Elbauma, Majora Rajcmana i innych aż para bucha, rojno, gwarno, ledwo nor tych nie rozwał. Tam są różne delikatery ze „smazaniem śledziem”, „z gęsiem”. Chociaż koncesji nie mają, a co komu do domu, gdy chałupa nie jego, nikt nie kontroluje, nikt nie widzi, że tam do późna w noc hulatyki. Upiwszy się w tych norach, jednego obywatela raz na śmierć zażgali, drugi z ran powoli się liże, trzeci ma głowę rozłupaną i we więzieniu siedzi. To się jednak stało w niekoncesjowanej knajpie u żyda to nic, gdyby tak w polskiej restauracji, dawnoby była zamknięta. Żyd atoli dalej szynkuje, i nikt go nie kontroluje. Urzędnicy skarbowi nic nie wiedzą, nic nie widzą, zato u Polaków potrafią porządku pilnować. O spokój niedzielny nikt tu nie dba, przecież żydzi panami miasta, więc naczół. Okropne stosunki w naszym Kosowie.

Nuchim Chuchim.

Z Kałusza.

Żydowskie trwonienie majątku miejskiego.

Stała się tutaj rzecz niebywała. Miasto było w posiadaniu parceli o powierzchni 580 m², oddalonej od kościoła katolickiego

o 200 kroków, od Sokolni o 300 kroków. Parcele liczono na co najmniej 1000 dol. wartości. Co się jednak dzieje? Żydzi z dawną łasem okiem spoglądali na tę parcelę, przemysliwując: jakby to ładnie było, gdyby tutaj obok tego gniazda zabobonów kościoła katolickiego i w sąsiedztwie tej twierdzy „narodowego ducha” stanął potężny dom żydowski, kahał, dominujący nad nim jak Sijon nad murami Jerozolimy. Od pobożnego życzenia do czynu nie daleka u żydów droga. Obliczyli szanse! Burmistrz, pan rejent „Sokół”, chociaż Polak, to żaden nam wróg. Wiceburmistrz pan Dąbrowski, em. szkolny inspektor, również Polak, to także żaden nam wróg! Z resztą, to już damy sobie radę! I dali! W tych dniach nabyli tę parcelę za 300 dol., a więc za bezcen, od Magistratu, który nie czuł nawet ohydy, że w sąsiedztwie kościoła kat. i „Sokolni” powstanie potężny gmach kahału. Takie to są rządy miejskie w Kałuszu. — Wyćby można ze złości i ze żalu, jak my bezwstydnie potrafimy frymarzyć naszą ziemią na rzecz żydów i sami sobie stryczek przygotowywać na szyję. — Bądźmy szczerzy wobec siebie. Czyśmy zasłużyli na co innego, jak na żydowską niewolę?

Nasz magistrat to wogóle nie dba o swą reputację i swój splendor. Swego czasu komisja do ustalania cen opracowała cennik w pocie czoła. Ogłosiła go i wyznaczyła grube kary za przekroczenie ustalonych cen. Żydzi śmiali się w piąstkę z tych kar jak zawsze; przecież u nas w Polsce działo swoje a baba też swoje. Żydzi do cennika absolutnie się nie stosują, zdzierają ceny, jakie uważają za stosowne, groźba kar pozostała na papierze, magistrat udowodnił, że nie posiada ani posłuchu, ani egzekutywy i że z pod żydowskiej jarmulki już wyjść nie może. Policja miejska — to żadna egzekutywa. Ona jedno tylko umie: zdzierać 50 gr targowego od każdej fury, jak gdyby nie wiadano nic w Kałuszu, w jak nader lichych warunkach żyje ludność rolnicza w obecnych czasach.

Jeszcze jedno! U nas w Kałuszu jest 30 adwokatów żydów, 3 Rusinów a ani jednego Polaka. Miałby tutaj zapewniony byt, ręczymy za to. Może który z naszych prawników zechciałby się tutaj osiedlić?

„Swoi”.

Z Dąbrowy p. Tarnowem.

Z naszego światka deskami zabitego.

O miejscowości naszej wraz ze sąsiedniem Zabrzem, zwanych ogólnie folwarkami żydowskimi, głucho wszędzie, cicho wszędzie. Żyjemy przecież tutaj pod okupacją żydowską, zamknięci kordonem żydowskim, i od spowicia aż do zgonu pędzimy żywot pod nadzorem żydowskim. Nikomu też ani na myśl nie przyjdzie, by się wyłamać z tej obroży żydowskiej. Mamy tutaj 1 (jeden) sklep, nie licząc trzech żydowskich, z prawem sprzedaży gazet, lecz „Hasła Podwawelskiego” ten nie sprzedaje. Więc ludzie nic nie wiedzą, kim jest żyd, jak on na ziemi polskiej bobruje, jak się przeciw niemu bronić należy.

Na około 100 sklepów zaledwie posiadają 12 chrześcijanie, w tem 4 restauracje i 4 sklepy masarskie, które z powodu niesłychanej konkurencji żydowskiej, świecą pustkami. Żydzi, jak wszędzie posiadają i u nas gros odbiorców, katolickich. Nietylko sklepy posiadamy żydowskie, lecz również i wszelkie nasze instytucje w miejscu pozostają pod nadzorem i opieką żydowską. — Miejska Kasa Oszczędności (pod zegarem) opanowana przez żydów, którzy z klientelą chrześcijańską obchodzą się niżej krytyki. Żydzi natomiast znajdują tam wszelkie uwzględnienia. Dla tego też ludność tutejsza nie mówi już o Miejskiej lecz o Żydowskiej Kasie Oszczędności.

Trzy czwarte budynków posiadają żydzi bóżnicę mają niedawno wymurowaną, maszyną.

Zamek wraz z parkiem znajduje się w ręku żyda, na świadectwo, że tu żydzi panują. Kościółek nasz katolicki, stara ruderka, wyczekująca z niecierpliwością końca swego przeznaczenia, chowa się na uboczu prawie nie do odnalezienia.

Wstyd doprawdy pisać o wszystkim, co się tutaj dzieje i jak tu wygląda i niema widoków na lepsze. Taki niedaleki Szczecin zdobył się na wyłonienie z siebie komitetu Obywatelskiego, by w czyn zamienić hasło: „Swoi do swego”. Czas najwyższy by, p. Sikorski, właściciel hurtowni nr. 2, sprowadził do swego sklepu „Hasło Podwawelskie”, któreby się stało łącznikiem wśród nas.

J. K. z Dąbrowskiego.

—oś—

NOWO OTWORZONY

MAGAZYN KONFEKCJI DZIECIĘCEJ

STANISŁAWY SZOSTEK

Kraków, Florjańska 47 w rod. Pracownia Sukien dams. cich Warszawy 11. tel. 165-05

---

poleca:

sukienki, płaszczyki, mundurki szkolne do wszystkich zakładów naukowych oraz ubranka chłopięce. **Tamże przyjmuje zamówienia.**

Przy zakupach prosimy powoływać się na ogłoszenia w „Haśle Podwawelskiem”

KATOLICKIE FIRMY GODNE POLECENIA:

Berger Tadeusz, Kraków, Szewska 22. tel. 119-03. — Gramofony, płyty krajowe i zagraniczne. Przybory i naprawy. — Radio. — Rowery. —

Bar pod Kurjerkiem, poleca znakomite zimne i ciepłe przekąski, oraz wszelkie napoje do najwykwintniejszych, Kraków, Wielopole 5. —

Barłowski Ludwik, Restauracja „Pod Ratuszem”, Kraków, Rynek gł. 30.

Bebrowski Julian, handel kolonialny i delikatesów. — Wina, Wódki i Konjaki. — Kraków, Łobzowska 6. Tel. 12438.

Boloński Władysław, Skład fortepianów, Kraków, Rynek Gł. 34.

Na sezon wiosenny: Kapelusze — krawaty — koszule oraz wszelkie artykuły modności, najnowe i najwykwintniejsze modele poleca Stanisław Bigosz, Kraków, Karmelicka 12.

Chemiczna pralnia i farbiarnia St. Witalski w Krakowie, ul. Kordeckiego 5. Filje: w Krakowie, ul. Wiślna 11, w Krakowie, Dębni Rynek 8, w Tarnowie, ul. Koszarowa 1. — Przyjmuje do czyszczenia i farbowania wszelką garderobę męską, damską i dziecięcą, oraz dywany, kilimy i portjery po cenach konkurencyjnych.

Drogeria spadk. Mrs St. Milerowicza i Ska dawniej Mr. Fr. Zopoth i Ska Kraków, ul. Sienna 12. — Poleca perfumy, kosmetyki, opatrunki, oraz wszelkie zioła według metody leczenia Ks. Kneippa.

Drukarnia Ludwik Gronus i Ska, Kraków, ul. Stolarska 6.

Fabryka mebli żelaznych, metalowych oraz wyrobów budowlanych, Antoni Pogorzelski, Kraków, ul. św. Łazarza 9, tel. 10098, ul. Mikołajska 3, tel. 13588.

„Grafika” Fr. Terakowski i Ska, Kraków, Gołębia 3. Wielki wybór wszelkich ma-

teriałów oraz narzędzi dla przemysłu introligatorskiego jakoteż i dla amatorów.

Fabryka wyrobów masarskich Aleksandra Grabowskiego, w Krakowie, ul. Szewska 16, tel. 104-39. Filje Katowice, Katowice 1; Krynica, Hala Targowa.

Józef Józef, Korczyna, powiat Krosno, — Przemysł tkacki. — Znakomite płótna.

Jarosz K. i Ska właśc. Jan Hanusz i Karol Jarosz, Kraków, Fl. 35, róg św. Marka. Tel. 12329. poleca: Płaszcz damskie, Ubrania męskie, Palta, Raglany, Smokingi, Bieliznę, Obuwie męskie i damskie, Mundurki s'wońskie.

Knobel Tomasz, Kraków, Długa 27, telefon 135-31. Poleca wielki wybór wędlin doborowej jakości po cenach bardzo przystępnych.

R. Kowalski, Kraków, ul. Wiślna 8. Fabryka, skład płócien i bielizny.

Maruśczak Michał, Skład materiałów chirurgicznych i sanitarnych, Kraków, ul. Sławkowska 10.

Nikiel J. A. Skład instrumentów muzycznych, Kraków, Szewska 2.

Nowo otworzony Magazyn Konfekcji dziecięcej Stanisławy Szostek, Kraków ul. Florjańska 47, w podw. Pracownia sukien damskich Warszawska 1. Telefon 165-05. poleca: sukienki, płaszczyki, mundurki szkolne do wszystkich zakładów naukowych oraz ubranka chłopięce. Tamże przyjmuje zamówienia.

Obuwie wytwórnia „Franko” Kraków, ul. Florjańska 29 w ścian.

Pierwsza Kraj. Pracownia Szydłów, Napisów i Reklam świetlnych Tadeusza Laszkiewicza, Kraków, ul. Marka 8. — tel. 137-84.

Przybory szkolne. Biurowe i introligatorskie. Papiery listowe. Księgi handlowe. Bilety wizytowe. Zawiadomienia słu-

żące. Kartony rysunkowe i t. p. Matryce. Cyklostyle. Farby do powielania. Towary doborowe. Ceny przystępne. Zamówienia z prowincji załatwia się szybko. Poleca „NASZ PAPIER”, Kraków, Krupnicza nr. 12. Przepisuje się na maszynę i powiela.

Mechaniczna wytwórnia pieczywa J. Zieliński, Kraków, ul. Karmelicka 21. Telefon 138-67.

Płonka Józef, Zegarmistrz Genewski, Kraków, ul. Szewska 12, wykształcony z granicą, był wieloletni współpracownik w Paryżu i we fabryce zegarków Badolleta w Genewie, poleca w wielkim wyborze Szan. P. T. Zegarki Genewskie, ultra-płaskie, precyzyjne jak: Patek Philippe, IWC Schaffhausen, Longines, Revue, Record, Tissot, Optima, Zenith, Omega, Tramelan, Doxa, Cyma, Roskopf i inne. Chronometry, chronografy i Stappery. Bransoletki z zegarkami. Budziki kieszonkowe. Zegary biurowe. Zegary ściennie i stojące (z bitem Westminister). Repertierzy kwadransowe. Zegary kontrolne dla służby nocnej. Łańcuszki złote, srebrne i niklowe. Pierścienie. Przyjmuje zamiany. Pracownia reperacji. Wykonuje wszelkie najtrudniejsze naprawy zegarków zwykłych i skomplikowanych oraz naprawy zegarów antycznych pod gwarancją.

Pracownia artystyczna - rzeźbiarska Wojciecha Maciejowskiego w Krakowie, ul. Mazowiecka 82, wykonuje wszelkie roboty kościelne a mianowicie: ołtarze, figury, ambony, rami do stacji, jakoteż z płaskorzeźbami oraz konfesyjonały i sztalice bardzo starannie po nader niskich cenach.

Pracownia szklarska Romana Kwiatkowskiego obecnie H. Wątrobowej Kraków,

Szewska 9, wejście Jagiellońska 6. wykonuje wszelkie roboty w zakresie szklarskim wchodzące, jakoteż oprawy obrazów, oraz akwarja, teraria i wiwarja po cenach b. przystępnych.

Piwo okocimskie barona J. Götza w Okocimie.

Skórczewski A. i Polakiewicz, Kraków, ul. Florjańska 13. Bielizna i kapelusze.

Skład materiałów na wszelkie roboty ręczne. Specjalność: Artykuły D. M. C. — Kraków Sukiennice 30. — Helena Godziszewska.

Szczurkowski C. Kraków, Grodzka 2. Handel przyborów do szycia, haftu i krawieczyny, poleca pończochy i rękawiczki oraz skład zabawek, gier towarzyskich, lalek, koni na biegunach, gier sportowych i t. d.

Szczerba Roman, Kraków, ul. Florjańska 48 poleca kapelusze, bieliznę, rękawiczki, skarpetki. Pektoraliki-Koloradki gumowe dla PT. Księży.

STEFAN Porębski, Kraków, RYNEK GŁ. L. 32 poleca: torebki damskie, teki na papiery, portfele, portmonetki, walizki fibrowe, oraz stale wielki wybór zabawek.

Symfonia. Nowo otwarty chrześcijański skład gramofonów, płyt, instrumentów przyborów muzycznych i radiowych, — Natalia Papla, była długoletnią kierowniczką firmy Berger — Kraków, ulica Wiślna 10.

Tańców pierwszorzędna nowoczesna uczelnia art. bal. Alfr. Walden Hankusa — Kraków Marka 8 telefon 162-83, Katowice Hotel „Monopol” wyucza tańców salonowych i scenicznych.

Węglarski Michał, Kraków, ul. Gołębia 3 telefon 1518. krawiec męski i damski.

Zakład Dentystyczny, Strzelbicki Stanisław Kraków, ul. Florjańska 15.

INSTRUMENTA MUZYCZNE
dęte smyczkowe oraz części zapasowe do tychże. Stare instrumenty naprawia, zestrzyna kupuje lub wymienia na nowe.

Józef Nikiel
Kraków, Szewska 2
Wszelkie porady przy zakładaniu i kompletowaniu zespołów orkiestralnych, udziela bezpłatnie.

Uwaga !!!

BOGATO ILUSTROWANEGO KALENDARZA HUMORYSTYCZNEGO „HASŁA PODWAWELSKIEGO” NA ROK 1931.

Wpłać prenumeratę półroczną 8 zł., lub kwartalną 4 zł., otrzymasz bezpłatnie Kalendarz za nadesłaniem 1 zł — Kto wpłaci prenumeratę miesięczną otrzyma KALENDARZ za nadesłaniem 1-50 zł.

tym sposobem chcemy wszystkim prenumeratorom uprzedzić otrzymanie pięknego Kalendarza. Wpłaty na kalendarz prosimy zaznaczyć na czeku. Kalendarz ten służy jako książka pełna humoru.

Drugi nakład

PŁÓTNA KORCZYNSKIE

piękne i trwałe na wszelkie bielizny. — Dymki, Dreliszki, Obrusy, Chusteczki, Ręczniki, Scierki, Cagry-plastiki, Struks, Materje, Materace, Leżaki, Chodniki i t. p. wyroby tkackie lepsze gatunki, poleca po cenach niższych

J. JÓRASZ
PRZEMYSŁ TKACKI
KORCZYNA
POWIAT KROSNO

(Próbki przesyła po nadesłaniu znaczka pocztowego na 1 złoty w liście).

HENRYK OSKARBSKI I SKA
Kraków ul. Szewska 1-2.
Telefon Nr. 118-16

poleca:

wszelkie towary kolonialne pierwszorzędnej jakości, jak: kawy, herbaty, kakao, czekolady, sardynki itd. doborowe gatunki wszelkich win, wódek i likierów.

Komitetem zabawowym dostarcza w komis

PRACOWNIA MALARSKO-KOŚCIELNA „STYL”
KRAKÓW, MAKOWICKA L. 1.

maluje na dogodnych warunkach wnętrza kościołów wszystkimi monumentalnymi technikami, jak: tempera, kazejna, kazejno-wapienne, fresko-olejno i t. p. Najdokładniejsze projekty w skali, wykonane w własnym zakresie firma dostarcza na żądanie GRATIS, jakoteż udziela bezinteresownie fachowych rad, bez żadnego zobowiązania klienta. Prospektami, fotografiami wykonanych prac, referencjami OSÓB DUCHOWNYCH, każdej chwili służy się — na żądanie przyjeżdżamy bez zwrotu kosztów podróży.

FABRYKA MEBLI ŻELAZNYCH I METALOWYCH ANTONI POGORZELSKI
Kraków, ul. św. Łazarza L. 9.
Telefon 100-98 Telefon 135-88.

WYKONUJE:

Mebel mosiężne, żelazne, blaszane wkłady siatkowe do łóżek urządzenia szpitalne, stoły ginekologiczne, umywalki dentystyczne, szafki lekarskie, łóżka wyciągane, jakoteż urządzenia hotelowe i pensjonatów.

Dostawa Terminowa
Dogodne warunki, dostępne ceny.

Wytwórnia ciast
Keków i herbatników deserowych

FRANCISZKA GŁOWIAKA
Kraków, Dz. XXII. Lwowska L. 27.

Poleca ciasta cukry, Torty wszelkiego rodzaju po bardzo przystępnych cenach.

Pracownia ul. Kącik L. 2.

PRACOWNIA TAPICERSKA STANISŁAWA OBĘCNEGO
—: W KRAKOWIE, ULICA ZIELONA L. 16. :—:

Przyjmuje wszelkie roboty tapicerskie, również przerabia i odnawia stare.

Robota solidna i punktualna po cenach konkurencyjnych

MIODOSYTANIA KAZIMIERZA ROBACKIEGO
założona w roku 1841.

poleca wszelkie miody, tak do picia, jak i lecznicze od najstarszych.

KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 26.

Magazyn mebli i pracownia tapicerska ROMAN BAKOWSKI
KRAKÓW WISŁNA L. 3. OBOK RAJALA KRAKÓW
przyjmuje wszelkie zamówienia i reperację po cenach najniższych.

PRACOWNIA ARTYSTYCZNO-RZEZBIARSKA WOJCIECHA MACIEJOWSKIEGO
W KRAKOWIE PRZY ULICY MAZOWIECKI L. 82.

Wykonuje wszelkie roboty kościelne a mianowicie: ołtarze, figury, ambony, rami do stacji jakoteż z płaskorzeźbami oraz konfesyjonały i strzelnice bardzo starannie po nader niskich cenach.